

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

Alustava hahmotelma palvelujen verkostosta perustuen palvelustrategian mukaisiin kehittämisen linjauksiin

Oheismateriaali aluehallituksen
27.5.2024 kokoukseen

1. Tausta

Palvelumme rakentuvat asukkaan ympärille

Merkittävä osa hyvinvointialueen palveluista viedään jo nykyisin kotiin

Yli 130 000
**koulu- ja opiskelu-
terveydenhuollon**
käyntiä

Palvelu-
keskuksissa
tarjottavat
palvelut

Tilapäiset
palvelut
(mm. rokotukset)

Keskitetyt erityisen tuen
palvelut

**Pelastus-
toimi**
9000 hälytystä
vuodessa

Ensihoito
tavoittaa
97% asukkaista
30 minuutissa

15 000
**lastensuojelu-
ilmoitusta**

**Digitaalinen
asiointi**
aina saatavilla

Erikoissairaanhoidon
palvelut

Yli 2 milj.
kotihoidon
käyntiä
vuodessa

Yli 400
kotisairaalan
hoitojaksoa
vuodessa

Noin 2500
neuvolan
kotikäyntiä

yli 150 000
perusterveydenhuollon
sairaalan hoitopäivää

yli 270 000
**neuvola-
käyntiä**

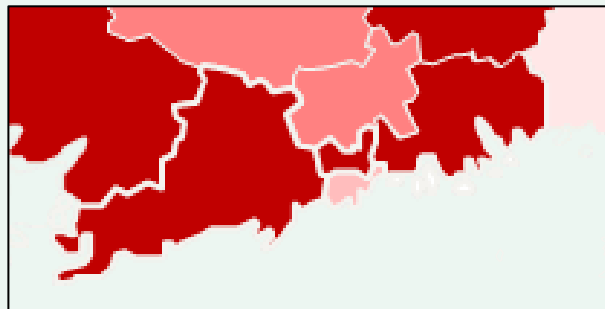
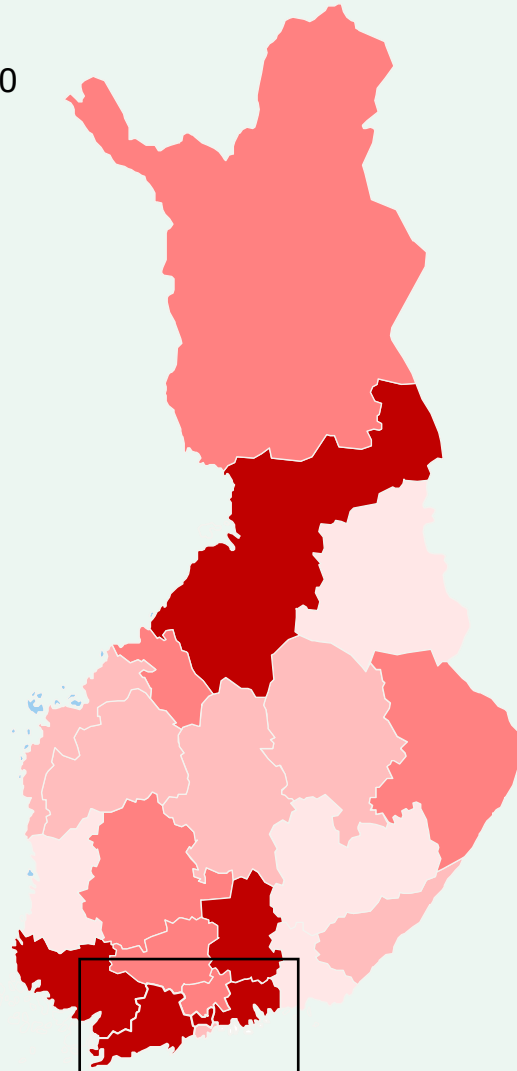
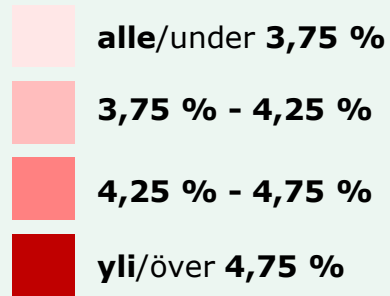
yli 500 000
lääkärin ja potilaan
kohtaamista
avosairaanhoidossa

Toimipisteisiin
tuodut liikkuvat
palvelut

Uudenmaan hyvinvointialueiden tilanne on erilainen kuin muualla Suomessa

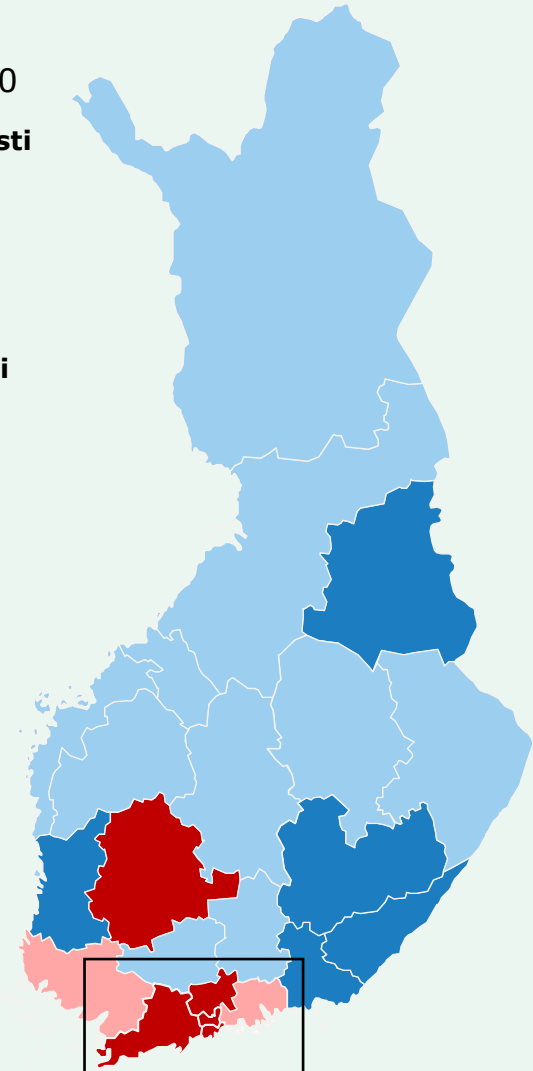
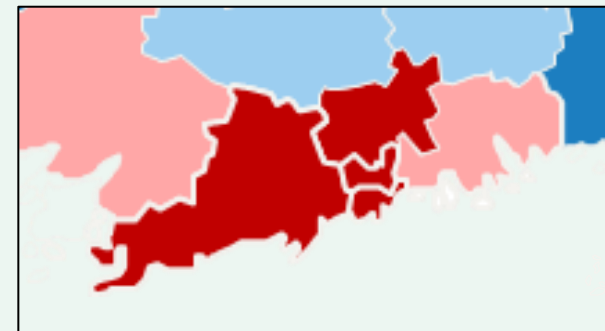
Rahoituksen kasvu 2024-2030

Tillväxten av finansieringen 2024-2030

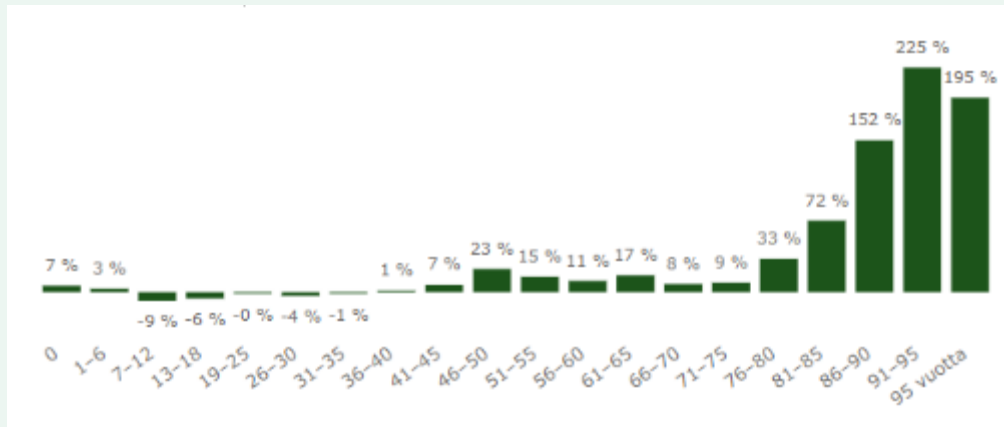
Väestöennuste 2040

Befolkningsprognos 2040

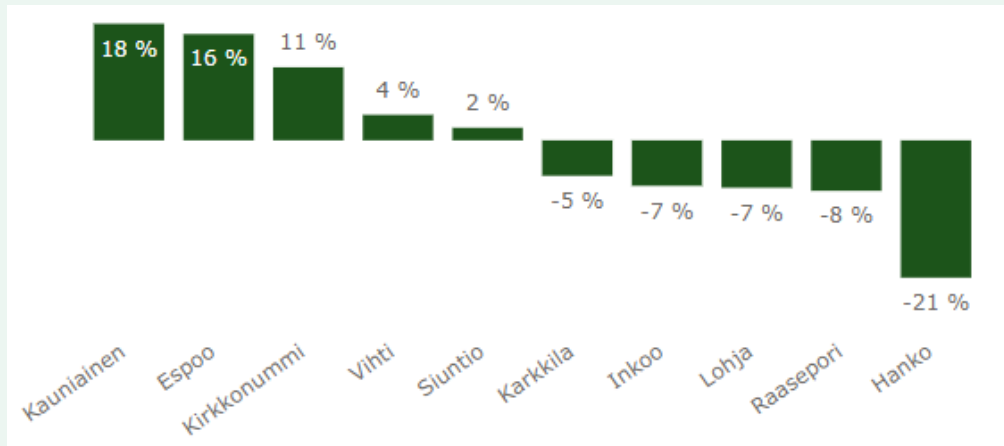

Väestökehityksessä on Länsi-Uudellamaalla suuria alueellisia eroja

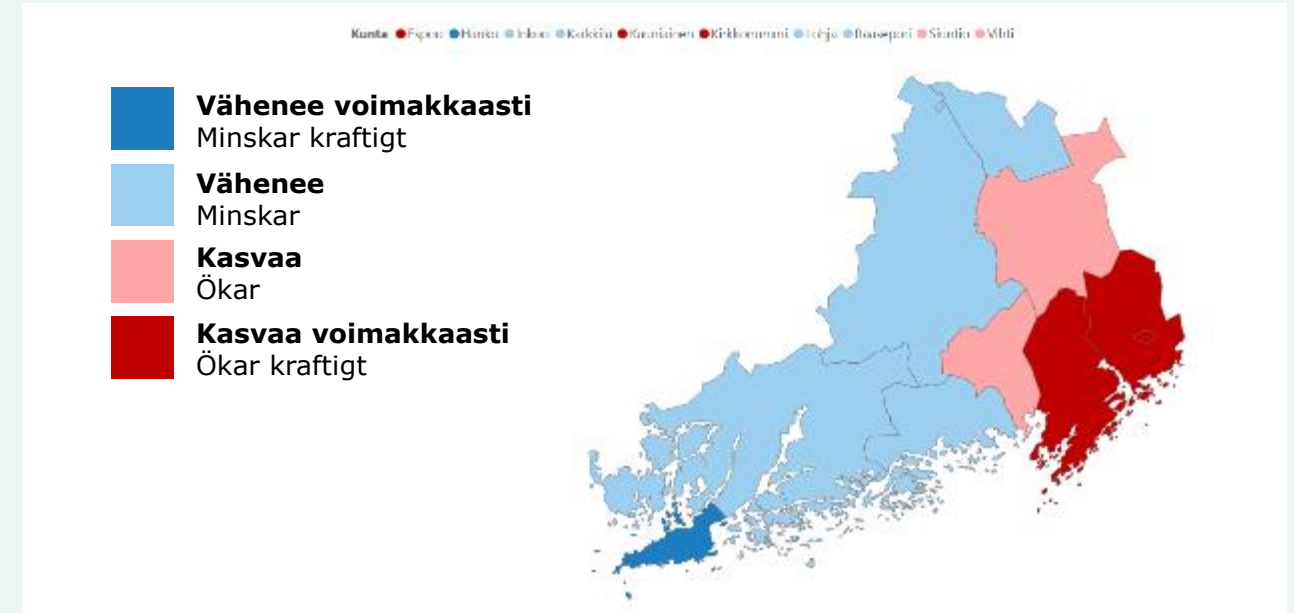
Väestönmuutos (%) ikäluokittain koko hyvinvointialueella (2022-2040)

Väestönmuutos (%) kunnittain (2022-2040)

Väestömuutokset Länsi-Uudenmaan kunnissa (2022-2040)

- **Väestönkasvu** keskittyy alueen itäiseen osaan Espoon (+16 %), Kauniaisen (+18 %) ja Kirkkonummen alueelle (+11 %), kun taas muun alueen väestömäärä pienenee.
- **Suhteellinen väestökato** on suurinta Hangossa (-21 %) ja Inkoossa (-7 %). Kasvavien kuntien väestönkasvu perustuu kotimaan ja ulkomaan muuttovoittoisuuteen.

Hyvinvointialueen strategiasta ja taloudesta on päätetty - keskeistä on suunnitelmien toimeenpano

Palvelualueiden suunnitelmat
Näin muutamme toimintaamme

Talousarvio ja taloussuunnitelma
Tällaisia resursseja uudistuminen vaatii

Palvelujen järjestämisen periaatteet – näin kuljemme kohti uudistumisemme tavoitteita

Anna asiakkaan valita
Låt kunden välja

Anna vastuuta
Ge ansvar

Vahvista perustasoa
Stärka basnivån

**Valitse kustannus-
tehokkain tapa**
Välj det mest
kostnadseffektiva sättet

Digitalisoi
Digitalisera

Luovu
Avstå

Hyvinvointialuestrategia – perustehtävänä länsi-uusimaalaisten hyvinvointi

Edistämme asukkaidemme
hyvinvointia ja turvallisuutta

Järjestämme ja uudistamme
palveluja kestäväällä tavalla

Teemme yhdessä hyvinvoivan
ja halutun työyhteisön

Saavutamme parhaat tulokset
sujuvalla yhteistyöllä

**Sote-uudistuksen
tavoitteet**

Valtion ohjaus

**Hyvinvointialueiden
valtakunnalliset tavoitteet**

Miksi kehitämme palvelujen verkostoa?

Tarvitsemme palvelujen verkoston, jonka avulla voimme ratkaista sosiaali- ja terveydenhuollon merkittäviä haasteita.

- 1. Perustason palvelujen parantaminen on tärkein tavoitteemme.** Tehtävämme on varmistaa laadukkaat lähipalvelut nyt ja tulevaisuudessa.
- 2. Meidän on käytettävä rajalliset resurssimme niin,** että ne tuottavat mahdollisimman paljon terveyshyötyä ja hyvinvointia alueemme asukkaille.
- 3. Väestömuutokset muuttavat palvelutarvetta alueellamme.** Väestönkasvu on erilaista eri puolilla aluetta. Väestö muuttuu monikielisemmäksi ja ikääntyy nopeasti, ja samalla syntyvyys laskee suurimmassa osassa aluetta.
- 4. Monet sosiaali- ja terveydenhuollon kiinteistöt ovat heikossa kunnossa.** Henkilöstölle on voitava taata toimitilat, joissa on turvallista työskennellä. Samalla investoinnit on pidettävä kohtuullisina.
- 5. Sote-ammattilaiset ovat tärkein voimavaramme.** Tarvitsemme palvelujen verkoston, jonka avulla voimme luoda veto- ja pitovoimaa ja houkutella osaavia ammattilaisia meille töihin. Henkilöstön saatavuudesta ja koulutuksesta on huolehdittava. Vuokrahenkilöstön käytön vähentäminen on keskeinen osa talouden tasapainottamista.

2. Tiivistelmä ja keskeiset käsitteet

Tiivistelmä palvelujen verkoston kehittämisen esityksestä

- 1. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella säilytetään alueellisesti kattava palvelujen verkosto.** Palvelutarpeen kasvu edellyttää lähipalveluita kuntakeskusten ulkopuolella myös tulevaisuudessa.
- 2. Digitaalista asiointia ja kotiin vietäviä palveluja lisätään laajasti** hyvinvointialueen palveluissa. Palvelujen aukioloaikoja laajennetaan. Puhelinasiointi säilyy yhteydenottotapana. Koko alueella tarjotaan laajasti liikkuvia palveluja.
- 3. Terveysasemapalveluja tarjotaan jatkossa terveysasemilla ja lähiterveysasemilla.** Terveysasemilla on lähiterveysasemia laajempi palveluvalikoima. Toimipisteiden määrä säilyy lähes nykyisellään.
- 4. Laajan palvelun perhekeskusten määrää lisätään.** Uusien perhekeskusten perustamisen yhteydessä lähialueen neuvoloiden toiminta siirtyy lähtökohtaisesti perhekeskuksiin. Lisäksi palveluja tarjotaan alueellisissa toimipisteissä, kotiin vietynä ja kouluilla.
- 5. Suun terveydenhuollon palveluja, aikuisten sosiaalipalveluja, mielenterveys- ja päihdepalveluja sekä kuntoutuksen palveluja** kootaan nykyistä suurempiin ja toiminnallisesti vahvempiin yksiköihin.
- 6. Vuodeosastotoimintaa keskitetään sairaalakampusten läheisyyteen ja osa vuodeosastoista muutetaan arviointiyksiköiksi.** Sairaalapalveluja kehittäessä tehdään tiivistä yhteistyötä HUS-yhtymän kanssa.
- 7. Pelastus- ja ensihoitopalvelujen palveluverkko muodostuu pää- ja sivutoimisista paloasemista sekä sopimuspalokuntien asemista.** Palveluverkkoa tukee yhteistyö naapuripelastuslaitosten kanssa.

Palvelujen verkosto

Liikkuvat palvelut

- Liikkuvilla palveluilla tarkoitetaan laajasti sellaisia palveluratkaisuja, joissa palvelujen saavutettavuuden parantamiseksi hyvinvointialueen työntekijät toimivat varsinaisen toimipisteensä ulkopuolella.
- Tällaisia ratkaisuja ovat esimerkiksi
 1. ammattilaisten kotikäynnit
 2. ammattilaisten siirtyminen tilapäisesti töihin toiseen toimipisteeseen lähemmäs asiakkaita ja
 3. liikkuvat toimipisteet (esimerkiksi ajoneuvot)
- Palveluverkon toimeenpanossa hyödynnetään liikkuvien palvelujen mahdollisuuksia laajasti niin sosiaali- kuin terveystalveissa ja kehitetään palveluja ottaen mallia jo olemassa olevista toimintamalleista.

Terveysasemapalvelujen verkosto

Lähiterveysasema

- Lähiterveysasema on perustason avopalveluita virka-ajan puitteissa tarjoava yksikkö, joka täydentää terveysasemien palveluita.
- Lähiterveysasemilla tarjotaan pysyvästi hoitajien ja lääkärien vastaanottoja sekä tarvittaessa kuntoutuspalveluita, mielenterveys- ja päihdepalveluita, suun terveydenhuollon palveluita ja sosiaalipalveluita
- Lähiterveysasema voi olla auki päivittäin virka-aikaan tai harvemmin. Palveluita voidaan tarjota säännöllisesti tai niitä voidaan tuoda paikalle asiakkaiden tarpeen mukaan.
- Lähiterveysasemien ja terveysasemien toiminta sovitetaan yhteen niin, että jokainen hyvinvointialueen asukas saa tarvitsemansa palvelut mahdollisimman läheltä.
- Laboratoriopalveluita tarjotaan alueellisesti kattavasti tarvittaessa liikkuvan näytteenoton avulla.

Terveysasemapalvelujen verkosto

Laajennetun aukiolon akuuttivastaanotto

- Akuuttivastaanotto tarkoittaa kiireellisen hoidon vastaanottotoimintaa.
- Akuuttivastaanotolla hoidetaan kiireellistä yleislääkäritasoisista tutkimusta ja hoitoa tarvitsevat potilaat. Erikoissairaanhoidon tarvitsevat potilaat ohjautuvat jatkossakin HUSin yhteispäivystyksiin.
- Hyvinvointialueelle perustetaan alueellisesti kattava verkosto akuuttivastaanottoja, jotka ovat avoinna joka päivä klo 8–20.
- Akuuttivastaanottotoiminnan laajentamisen perusteena ovat hyvät kokemukset Kirkkonummen akuuttivastaanotosta, joka on vähentänyt merkittävästi Jorvin yhteispäivystyksen perusterveydenhuollon palveluiden käyttöä.
- Akuuttivastaanotto käynnistyy Raaseporin terveysasemalla 1.1.2025. Lohjan akuuttivastaanoton suunnittelu käynnistyy syksyllä 2024. Sen jälkeen akuuttivastaanottoja perustetaan Espoon alueelle.
- Akuuttivastaanottotoiminnan laajentamista arvioidaan ja suunnitelmaa tarkennetaan jatkuvasti kertyvien kokemusten perusteella.

Perhekeskuspalvelujen verkosto

Perhekeskus

- Perhekeskuksen ehkäisevän ja varhaisen tuen palvelut koostuvat äitiys- ja lastenneuvolasta sekä opiskeluhuollon palveluista (koulu- ja opiskeluterveydenhuolto, kuraattori- ja psykologipalvelut). Perhekeskuksissa on tarjolla myös lääkäripalveluja.
- Perhekeskuksen kohdennetut palvelut sisältävät sosiaalihuoltolain mukaisia perhesosiaalityön, kasvatus- ja perheneuvonnan sekä terveydenhuoltolain mukaisia lasten kuntoutus- ja mielenterveyden tuen palveluja. Perhekeskuksen kohdennetuissa palveluissa järjestetään myös lasten ja nuorten kuntoutuksen (puheterapia, toimintaterapia ja lastenpsykologit) palveluita.
- Perhekeskuksen erityisen tuen palvelut sisältävät lastensuojelun ja perheoikeudellisia palveluja. Perheoikeudellisissa palveluissa sovitaan mm. lapsen elatuksesta ja asumisesta sekä tuetaan perheitä erotilanteessa. Perhekeskuksessa on myös perhe- ja lähisuhdeväkivaltatyön osaamista, jotta voidaan varmistaa, että lähisuhdeväkivaltaa kokevat ja kokeneet saavat tarvitsemansa palvelun.
- Perhekeskukset sijaitsevat suurimmissä väestökeskittymissä. Laajoissa perhekeskuksissa palvelut toteutetaan monialaisena yhteistyönä. Asiakkaita palvellaan laajennetuilla aukioloajoilla. Keskeisellä sijainnilla olevat perhekeskukset vahvistavat palvelujen saatavuutta.
- Perhekeskuksissa aikojen saaminen on joustavaa. Henkilöstön saatavuuden kannalta laaja perhekeskus houkuttelee monipuolisuudellaan.
- Hyvillä sijainneilla toimiviin perhekeskuksiin on mahdollista tuoda myös muita tarvittavia palveluita kuten suun terveydenhuollon palveluita ja järjestöjen matalan kynnyksen tukea.

Perhekeskuspalvelujen verkosto

Perhekeskuksen alueellinen toimipiste

- Perhekeskusten alueelliset toimipisteet ovat osa lasten, nuorten ja perheiden palvelujen verkostoa.
- Alueellisiin toimipisteisiin sijaitsevat perhekeskuksia pienemmissä väestökeskittymissä.
- Alueellisissa toimipisteissä tarjotaan eri ammattilaisten vastaanottoja tilojen yhteiskäyttöä hyödyntämällä. Näin on toimittu esimerkiksi Siuntion Sydämessä, jossa jo nyt toimii kunnan sivistystoimen palvelujen lisäksi hyvinvointialueen palveluja, kuten neuvola ja opiskeluhuolto.

Ikääntyneiden asumispalvelut

Yhteisöllinen asuminen

- Yhteisöllisellä asumisella tarkoitetaan hyvinvointialueen järjestämää asumista esteettömässä ja turvallisessa asumisyksikössä, jossa henkilön hallinnassa on hänen tarpeitaan vastaava asunto ja jossa asukkaille on tarjolla sosiaalista kanssakäymistä edistävää toimintaa.
- Yhteisöllistä asumista järjestetään henkilölle, joka tarvitsee sitä sillä perusteella, että hänen toimintakykynsä on alentunut ja hoidon ja huolenpidon tarpeensa kohonnut korkean iän, sairauden, vamman tai muun vastaavaan syyn vuoksi.
- Yhteisöllinen asuminen on maksullista, paitsi rintamaveteraaneille.
- Yhteisölliseen asumiseen voi hakea, jos henkilö ei enää voi asua turvallisesti omassa kodissaan, mutta ei tarvitse jatkuvaa apua öisin. Palvelu on tarkoitettu niille, joiden toimintakyky on heikentynyt, mutta jotka selviytyvät päivittäisistä toiminnoista pääsääntöisesti yhden henkilön avustamana tai apuvälineen avulla. Palvelun saamisen edellytyksenä on, että kotihoidon palvelut, omaishoito tai muut kotona asumista tukevat palvelut on kokeiltu, mutta ne ovat osoittautuneet riittämättömiksi.

Ikääntyneiden asumispalvelut

Ikääntyneiden ympärivuorokautinen palveluasuminen

- Ympärivuorokautisella palveluasumisella tarkoitetaan asumista yhteisöllistä toimintaa tarjoavassa esteettömässä ja turvallisessa hoivakodissa, palvelukodissa tai vastaavassa asumisyksikössä, jossa henkilöllä on hänen tarpeitaan vastaava asunto ja jossa hän saa asumisyksikön henkilöstöltä viipymättä ja vuorokaudenajasta riippumatta hoitoa ja huolenpitoa myös äkilliseen tarpeeseensa.
- Ympärivuorokautinen palveluasuminen sisältää henkilön yksilöllisen tarpeen mukaisen vuorokaudenajasta riippumattoman hoidon ja huolenpidon, toimintakykyä ylläpitävän ja edistävän toiminnan, ateriat, vaatehuollon, siivouksen sekä osallisuutta ja sosiaalista kanssakäymistä edistävän toiminnan. Palveluasumista toteutetaan niin, että henkilön yksityisyyttä kunnioitetaan ja hänen osallisuuttaan tuetaan. Lisäksi on huolehdittava, että henkilöllä on mahdollisuus saada tarvitsemansa lääkinnällinen kuntoutus ja muut terveydenhuollon palvelut.
- Ympärivuorokautista palveluasumista järjestetään henkilölle, joka tarvitsee päivittäin vuorokaudenajasta riippumatta jatkuvaa hoitoa ja huolenpitoa tai vaativaa ammatillista hoitoa, joiden järjestäminen kotihoitona, omaishoitona, perhehoitona tai muulla tavalla ei ole mahdollista tai asiakkaan edun mukaista.
- Palvelu on maksuton rintamaveteraaneille ja sotainvalideille. Muille palvelu on maksullinen. Maksu on tulosidonnainen.

Vammaisten asumispalvelut

Vammaisten henkilöiden tuettu asuminen

- Tuettu asuminen tarkoittaa itsenäistä asumista vuokralla tai omistusasunnossa, johon liittyy sosiaalipalveluita, esimerkiksi ohjaajan tarjoamaa tukea. Tukikäyntejä järjestetään asiakkaan kotiin asumisen, kodin ulkopuolisen asioinnin ja arjen hallinnan helpottamiseksi.
- Tuettu asuminen on mahdollista järjestää myös lähellä vammaispalvelujen asumisyksikköä, josta voi saada tukea. Tuki voi olla käynti kotona, ja ohjausta voi saada sen lisäksi puhelimitse tai videopuhelujen välityksellä. Tuettua asumista voidaan toteuttaa myös yhteisöllisenä asumisena.
- Palvelun asiakkaat ovat vammaisia henkilöitä, joilla on kykyä selviytyä itsenäisessä asumisessa asumisen ohjaajan tuella.

Ikääntyneiden asumispalvelut

Vammaisten henkilöiden ympärivuorokautinen palveluasuminen

- Ympärivuorokautinen palveluasuminen vammaisille henkilöille eli tehostettu palveluasuminen on palvelu, jonka asiakkaat tarvitsevat apua arjen toiminnoissa kaikkina vuorokauden aikoina. Asiakkaat solmivat oman vuokrasopimuksen omaan asuntoon tai huoneeseen.
- Ympärivuorokautiseen palveluasumiseen kuuluu hoidon, huolenpidon ja ohjauksen lisäksi asukkaan toimintakykyä ylläpitävä ja edistävä toiminta, ulkoilu ja liikunta, ateria- ja vaatehuolto, peseytymis- ja siivouspalvelut sekä muut tarvittavat palvelut ympärivuorokautisesti.
- Ympärivuorokautista palveluasumista tarjoavat julkiset ja yksityiset palveluntuottajat. Palveluasumista järjestetään myös omaan kotiin. Palveluasuminen omaan kotiin voi muodostua esimerkiksi kotihoidosta, omaishoidosta, henkilökohtaisesta avusta, turvapuhelinpalvelusta ja ateriapalvelusta.
- Ympärivuorokautinen palveluasuminen vammaisille henkilöille eli tehostettu palveluasuminen on tarkoitettu asiakkaille, jotka vammansa tai sairautensa vuoksi tarvitsevat toisen henkilön apua päivittäisistä toiminnoista suoriutumiseen jatkuvaluonteisesti, vuorokauden eri aikoina tai muutoin erityisen runsaasti.

3. Palvelujen verkoston kehittämisen linjaukset ja niihin perustuvat alustavat hahmotelmat palvelujen verkoston kehittämiseksi

Terveysasemapalvelut, suun terveydenhuollon palvelut ja aikuisten sosiaalipalvelut

Alustava hahmotelma palvelujen
verkoston kehittämistä
aluevaltuustolle esitettävien linjausten
perusteella

Terveysasemapalvelut, suun terveydenhuollon palvelut ja aikuisten sosiaalipalvelut

Lähtötilanne

Esityksen lähtökohdat

- Palveluverkkoesitys toteuttaa hyvinvointialueen palvelustrategiassa määritellyjä periaatteita ja linjauksia.
- Väestön palvelutarpeeseen vastataan mahdollisimman hyvin käytettävissä olevilla voimavaroilla.
- Henkilöstön saatavuudesta ja koulutuksesta on huolehdittava.
- Vuokrahenkilöstön käytön vähentäminen on keskeinen osa palvelualueen talouden tasapainottamista.
- Investointitarpeet on pidettävä kohtuullisina. Palvelualueen käyttämien kiinteistöjen korjausvelka on mittava.

Palvelutarpeen kehitys

- Seuraavina vuosikymmeninä väestö kasvaa eniten suurten kaupunkien alueella. Samaan aikaan väestö kuitenkin vanhenee, minkä vuoksi kokonaispalvelutarpeen voi odottaa kasvavan lähes kaikkien hyvinvointialueen kuntien alueella.

Palvelutarpeeseen vastaaminen

- Palvelutarpeeseen vastaaminen edellyttää riittäviä lähipalveluita, joita asukkailla on tosiasiallinen mahdollisuus saada. Tämä edellyttää maantieteellisesti hajautettuja palveluita.
- Palveluita järjestetään koko alueelle palvelustrategian mukaisesti sekä omana tuotantona että monituottajamalliin tukeutuen. Tässä palveluverkkoesityksessä ehdotettava lähiterveysasemamalli on keino turvata lähipalveluita pienillä paikkakunnilla.
- Etsimme aktiivisesti myös uusia tapoja järjestää lähipalveluita kuntakeskusten ulkopuolelle. Uskomme, että esimerkiksi hoidon jatkuvuuden ammatinharjoittajamallilla on mahdollista parantaa lääkäripalveluiden saatavuutta pienillä paikkakunnilla. Malli on kuitenkin vasta valmisteluvaiheessa, ja sen vakiintuminen selviää tulevina vuosina.

Terveysasemapalvelujen verkosto

Esityksen lähtökohdat

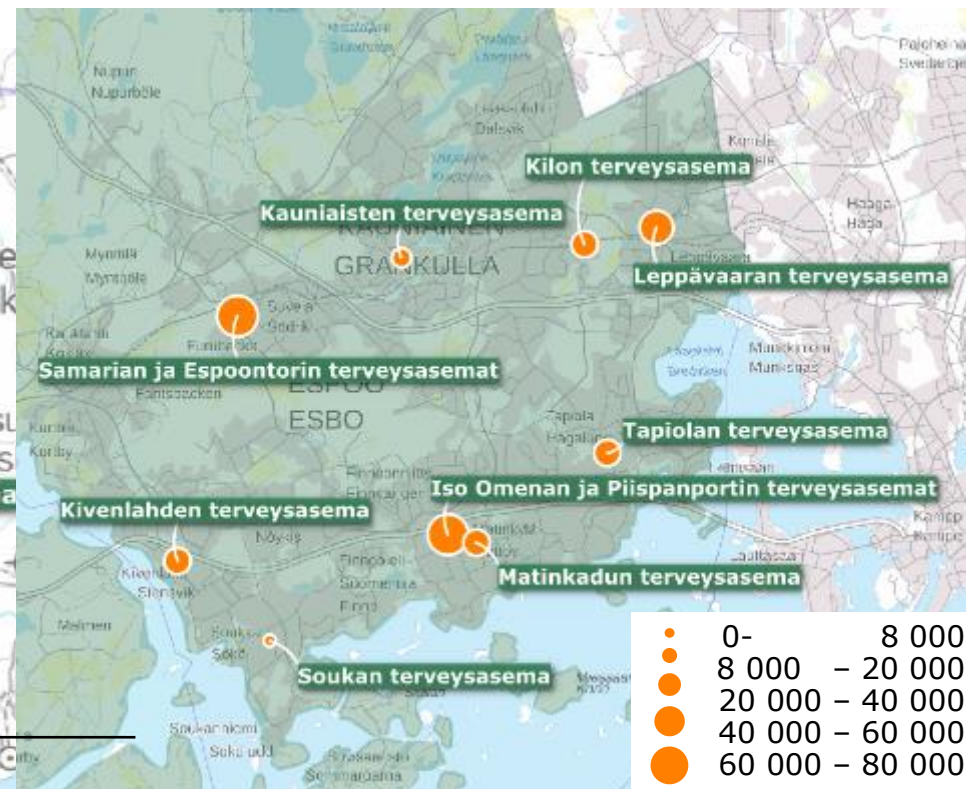
- Avosairaanhoidon palvelulinja vastaa terveysasemapalveluista, joihin kuuluvat lääkäreiden ja hoitajien vastaanottopalvelut sekä diagnostiset palvelut, seulontatutkimukset, rokotukset, tartuntatautien torjunta ja maksuttomien hoitotarvikkeiden jakelu.
- Terveysasemapalveluiden kysyntä on jäänyt koronapandemian jälkeen aiempaa korkeammalle tasolle. Palvelutarpeen odotetaan kasvavan edelleen.
- Hyvä hoidon saatavuus ja jatkuvuus edellyttävät riittävää henkilöstöä.
- Vakituisen toiminnan näkökulmasta terveysasemakiinteistöjen korjausvelka on mittava.
- Terveysasematoimintaan kuuluvien erityispalveluiden, kuten diabeteskeskusten, kehittäminen on kesken, eikä niitä käsitellä tässä palveluverkkoesityksessä.

Terveysasemapalvelujen verkosto Palveluverkon nykytila

27 toimipistettä, joista

- Pohjan terveysasemalla ei toimintaa
- Karjalohjalla ja Sammatissa osa-aikaista toimintaa
- Kivenlahti, Soukka ja Matinkatu toiminnassa Espoonlahden terveysaseman remontin ajan

Merkin koko väestöpohjan mukaan

- 0- 8 000
- 8 000 - 20 000
- 20 000 - 40 000
- 40 000 - 60 000
- 60 000 - 80 000

● Terveysasema

Yhteensä 27 erillistä toimipistettä

Terveysasemapalvelujen verkosto

Luonnos linjausten mukaisesta palveluverkosta

Digitaaliset palvelut koko hyvinvointialueella

Digitaalisilla palveluilla mahdollistetaan sujuva yhteydenotto palveluihin koko hyvinvointialueella, usein ajasta ja paikasta riippumatta.

Palvelualueella otetaan tulevana vuosina laajasti käyttöön uusia digitaalisia palveluita.

Vuosina 2024–2025 käyttöön otettavia toiminnallisuuksia ovat esimerkiksi videovastaanotot ja -tapaamiset, chat, kiireettömät viestit, digitaaliset kyselylomakkeet, kuntoutuksen ohjevideot, etäryhmätoiminta ja sähköinen ajanvaraus.

Terveysasemat (15 kpl)

Monilaiset perustason avopalvelut on sijoitettu terveysasemille suurimpiin kuntakeskuksiin. Terveysasemilla on pääsääntöisesti myös kuvantamis- ja laboratoriopalvelut.

Osassa terveysasemista on akuuttivastaanotto vuoden jokaisena päivänä klo 8–20. Laajennetun aukioloajan akuuttivastaanottoja perustetaan alueellisesti kattavasti.

- Espoo: **Espoonlahti, Espoontori, Iso Omena, Kilo, Leppävaara, Piispanportti, Samaria, Tapiola**
- **Hanko**
- **Karkkila**
- **Kauniainen**
- **Kirkkonummi**
- **Lohja**
- Vihti: **Nummela**
- Raasepori: **Tammisaari**

Lähiterveysasemat (7 kpl)

Osa nykyisistä terveysasemista muuttuu lähiterveysasemiksi, joita lähialueen terveysasemat tukevat. Lähiterveysasema on toiminnallisesti osa lähialueen terveysasemaa.

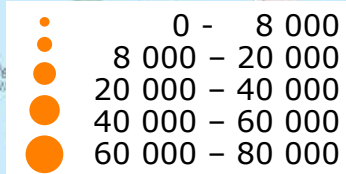
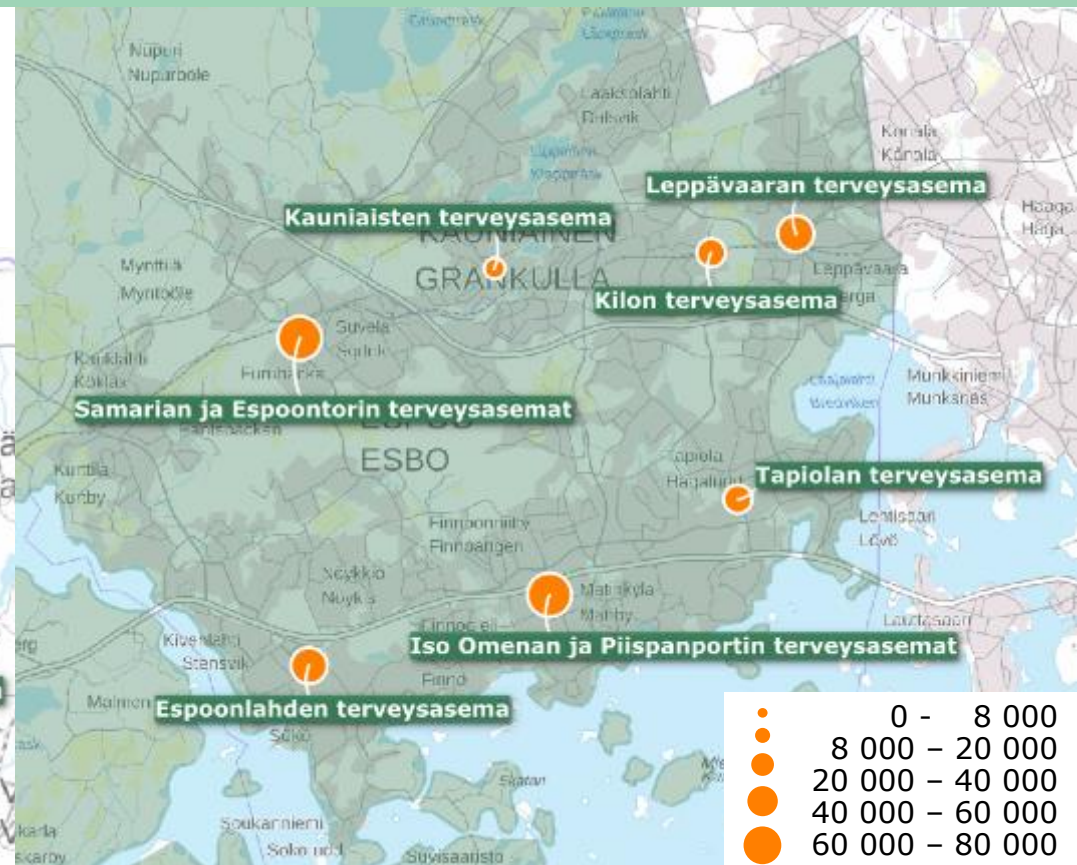
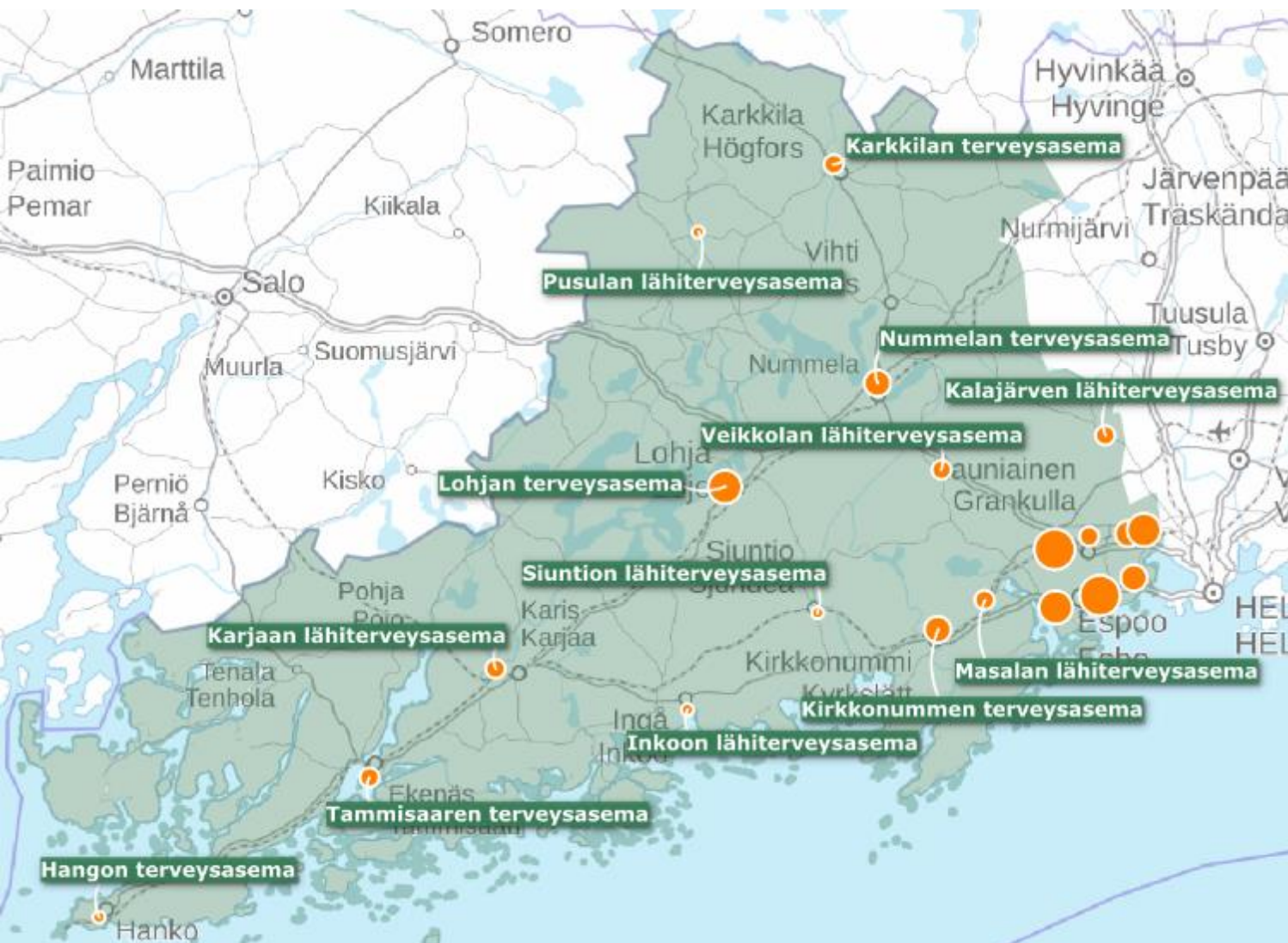
Lähiterveysasemilla tarjotaan pysyvästi lääkäri- ja hoitajapalveluita sekä tarvittaessa muita perustason palveluita virka-aikaan. Täydet terveysasemapalvelut ovat saatavana lähialueen terveysasemilla. Laboratoriopalveluja voidaan tarpeen mukaan viedä lähiterveysasemille esimerkiksi liikkuvan näytteenoton avulla.

- Espoo: **Kalajärvi**
- **Inkoo**
- Kirkkonummi: **Masala, Veikkola**
- Lohja: **Pusula**
- Raasepori: **Karjaa**
- **Siuntio**

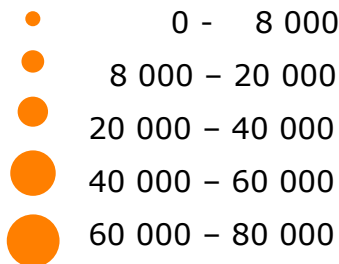
Liikkuvia palveluja, kuten kausirokotuksia, tarjotaan tarvittaessa myös terveysasemien ja lähiterveysasemien ulkopuolella.

Terveysasemapalvelujen verkosto Luonnos linjausten mukaisesta palveluverkosta

Merkin koko väestöpohjan mukaan

15 terveysasemaa ja
7 lähiterveysasemaa

Terveysasemapalvelujen verkosto

Lähiterveysasema

- Lähiterveysasema on perustason avopalveluita virka-ajan puitteissa tarjoava yksikkö, joka täydentää terveysasemien palveluita.
- Lähiterveysasemilla tarjotaan pysyvästi hoitajien ja lääkäreiden vastaanottoja sekä tarvittaessa kuntoutuspalveluita, mielenterveys- ja päihdepalveluita, suun terveydenhuollon palveluita ja sosiaalipalveluita.
- Lähiterveysasema voi olla auki päivittäin virka-aikaan tai harvemmin. Palveluita voidaan tarjota säännöllisesti tai niitä voidaan tuoda paikalle asiakkaiden tarpeen mukaan.
- Lähiterveysasemien ja terveysasemien toiminta sovitetaan yhteen niin, että jokainen hyvinvointialueen asukas saa tarvitsemansa palvelut mahdollisimman läheltä.
- Laboratoriopalveluita tarjotaan alueellisesti kattavasti tarvittaessa liikkuvan näytteenoton avulla.

Terveysasemapalvelujen verkosto

Lähiterveysasema

- Asiakkaat saavat täydet terveysasemapalvelut lähiseudun terveysasemilta.
- Muutos lähiterveysasemaksi toteutetaan niin, että palveluiden saatavuutta, palveluiden saavutettavuutta, potilasturvallisuutta ja asiakkaiden kokemuksia seurataan tarkasti.
- Toimitilakysymykset ratkaistaan tiiviissä yhteistyössä kuntien kanssa.
- Ennen muutosta laadittavassa **toimeenpanosuunnitelmassa**
 - arvioidaan lähiterveysaseman alueen väestön palvelutarve,
 - kuvataan lähiterveysasemalla tuotettavat palvelut ja arvioidaan, miten niillä ja lähiseudun terveysasemien yhteensovitetuilla palveluilla vastataan väestön palvelutarpeeseen,
 - arvioidaan vaikutukset hoidon saatavuuteen ja saavutettavuuteen,
 - arvioidaan vaikutukset potilasturvallisuuteen,
 - arvioidaan vaikutukset henkilöstöön,
 - arvioidaan vaikutukset tilatarpeeseen ja kustannuksiin.

Terveysasemapalvelujen verkosto

Perusteet lähiterveysasemille

- Hyvinvointialueen terveysasemakiinteistöjen korjausvelka on mittava. Jos täyden palvelun terveysasemaa ei enää ylläpidetä kaikissa nykyisissä kohteissa, hyvinvointialueen investointitarpeet voidaan pitää kohtuullisina.
- Vakituisten henkilöstön saaminen kaupunkikeskusten ulkopuolelle on vaikeaa. Terveysasemilla joudutaan usein turvautumaan kalliiseen vuokrahenkilöstöön.
- Terveysasemien lääkäreistä suuri osa on koulutusvaiheessa. Koulutuksen laatuksien täyttyminen edellyttää, että terveysasemalla on kouluttajalääkäri.
- Lähiterveysasemaratkaisun taustalla ovat hyvät kokemukset muun muassa yhteistyöstä Vihdin ja Karkkilan alueilla, jossa suuremman yksikön tuki pienemmälle yksikölle on turvannut lähipalvelut.
- **Lähiterveysasemat turvaavat lähipalvelut koko hyvinvointialueella.**

Terveysasemapalvelujen verkosto

Laajennetun aukiolon akuuttivastaanotto

- Akuuttivastaanotto tarkoittaa kiireellisen hoidon vastaanottotoimintaa.
- Akuuttivastaanotolla hoidetaan kiireellistä yleislääkäritasosta tutkimusta ja hoitoa tarvitsevat potilaat. Erikoissairaanhoitoa tarvitsevat potilaat ohjautuvat jatkossakin HUSin yhteispäivystyksiin.
- Hyvinvointialueelle perustetaan alueellisesti kattava verkosto akuuttivastaanottoja, jotka ovat avoinna joka päivä klo 8–20.
- Akuuttivastaanottotoiminnan laajentamisen perusteena ovat hyvät kokemukset Kirkkonummen akuuttivastaanotosta, joka on vähentänyt merkittävästi Jorvin yhteispäivystyksen perusterveydenhuollon palveluiden käyttöä.
- Akuuttivastaanotto käynnistyy Raaseporin terveysasemalla 1.1.2025. Lohjan akuuttivastaanoton suunnittelu käynnistyy syksyllä 2024. Sen jälkeen akuuttivastaanottoja perustetaan Espoon alueelle.
- Akuuttivastaanottotoiminnan laajentamista arvioidaan ja suunnitelmaa tarkennetaan jatkuvasti kertyvien kokemusten perusteella.

Suun terveydenhuollon palvelujen verkosto

Esityksen lähtökohdat

- Suun terveydenhuollon palvelulinja vastaa perustason hammaslääkäri-, suuhygienisti- ja erikoishammaslääkäripalveluista. Palveluihin sisältyvät suun ja hammassairauksien tutkimus ja hoito, terveyden edistäminen sekä terveysneuvonta ja -tarkastukset.
- Suun terveydenhuollon palveluiden kysyntä on jäänyt koronapandemian jälkeen aiempaa korkeammalle tasolle. Palvelutarpeen odotetaan kasvavan edelleen.
- Hyvä hoidon saatavuus ja jatkuvuus edellyttävät riittävää henkilöstöä.
- Suun terveydenhuollon palvelujen verkosto on poikkeuksellisen hajautunut, ja hyvinvointialueella on paljon hyvin pieniä suun terveydenhuollon yksiköitä.
- Vakituisen toiminnan näkökulmasta myös kiinteistöjen korjausvelka on mittava.
- Suun terveydenhuollon palveluita kootaan suurempiin yksiköihin. Lisäksi lähiterveysasemilla ja muissa alueen toimipisteissä voidaan tarjota esimerkiksi suun terveystarkastuksia.

Mielenterveys- ja päihdepalvelujen verkosto

Esityksen lähtökohdat

- Mielenterveys- ja päihdepalveluiden palvelulinja vastaa mielenterveys- ja päihdeongelmiin liittyvistä perustason vastaanottopalveluista, päihdehoidon erityispalveluista sekä asumispalveluista mielenterveys- ja päihdeasiakkaille.
- Hyvä palveluiden saatavuus ja jatkuvuus edellyttävät riittävää henkilöstöä, mutta erityisesti suurten kaupunkien ulkopuolella rekrytointi on vaikeaa.
- Vakituisen toiminnan näkökulmasta kiinteistöjen korjausvelka on mittava.
- Mielenterveys- ja päihdepalvelut sijoittuvat jatkossa suurempiin ja toiminnallisesti vahvempiin yksiköihin. Palveluita tarjotaan kuitenkin lähipalveluna koko alueella. VIA-toimintaa eli vastaanottoja ilman ajanvarausta laajennetaan koko alueelle.
- Etäpalveluista on saatu hyviä kokemuksia, ja niiden tarjontaa lisätään.
- Asumispalveluiden kustannusten hillitsemiseksi omaa palvelutuotantoa kasvatetaan. Asumispalveluiden sijoittumisesta päätetään erikseen.

Kuntoutuspalvelujen verkosto

Esityksen lähtökohdat

- Kuntoutuspalveluiden palvelulinja vastaa fysioterapiapalveluista, aikuisten puhe- ja toimintaterapiasta, työikäisten neuropsykologisesta kuntoutuksesta, lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälinepalveluista ja kuntoutussuunnittelusta.
- Kuntoutuspalveluiden kysynnän voi odottaa kasvavan tulevaisuudessa.
- Hyvä palveluiden saatavuus ja jatkuvuus edellyttävät riittävää henkilöstöä, mutta erityisesti suurten kaupunkien ulkopuolella rekrytointi on vaikeaa. Ostopalveluiden käyttäminen lisää kustannuksia omaan toimintaan verrattuna.
- Vakituisen toiminnan näkökulmasta kiinteistöjen korjausvelka on mittava. Kuntoutustoiminta asettaa tiloille erityisiä vaatimuksia. Useissa yksiköissä kuntoutustilat ovat vajaakäytössä: esimerkiksi ryhmäterapia on vaikuttavaa ja kustannustehokasta kuntoutusta, mutta pienillä paikkakunnilla ryhmätilat ovat suurimman osan ajasta tyhjillään.
- Kuntoutuspalvelut sijoittuvat jatkossa suurempiin ja toiminnallisesti vahvempiin yksiköihin. Palveluita tarjotaan kuitenkin lähipalveluna koko alueella. Kuntoutuspalveluita tarjotaan yksilö- ja ryhmäkuntoutuksena. Terapeutti voi tulla tarvittaessa myös asiakkaan kotiin.
- Etäkuntoutuspalveluista on saatu hyviä kokemuksia, ja niiden tarjontaa lisätään. Esimerkiksi etäryhmäkuntoutus mahdollistaa ryhmään osallistumisen paikasta riippumatta.
- Apuvälinepalveluiden tuotantotapa-analyysi on käynnistymässä. Apuvälinejakeluverkko suunnitellaan maantieteellisesti kattavaksi.

Aikuisten sosiaalipalvelujen verkosto

Esityksen lähtökohdat

- Aikuisten sosiaalipalvelut -palvelulinjan tehtävänä on edistää työikäisen väestön arjessa selviytymistä ja antaa neuvontaa, ohjausta ja tukea esimerkiksi toimeentulon, asumisen, kotoutumisen sekä työllistymisen haasteissa. Palvelulinja vastaa myös sosiaali- ja kriisipäivystyksestä sekä lastensuojelun jälkihuollosta.
- Sosiaalipalveluiden kysyntä on kasvanut, ja palvelutarpeen odotetaan kasvavan edelleen talouden näkymien ollessa synkät. Myös vieraskielisten asukkaiden osuuden kasvu lisää sosiaalipalveluiden tarvetta.
- Hyvä palveluiden saatavuus ja jatkuvuus edellyttävät riittävää henkilöstöä, mutta erityisesti suurten kaupunkien ulkopuolella rekrytointi on vaikeaa. Sosiaalihuollossa käytetään usein julkista valtaa, minkä vuoksi sosiaalityön ostopalvelu ei ole mahdollista.
- Nykytilassa hyvinvointialueella on suuri määrä hyvin pieniä sosiaalipalveluyksiköitä. Vakituisen toiminnan näkökulmasta kiinteistöjen korjausvelka on mittava.
- Aikuisten sosiaalipalvelut sijoittuvat jatkossa suurempiin ja toiminnallisesti vahvempiin yksiköihin. Aikuisten sosiaalipalveluissa on jatkossa kuusi isoa sosiaalipalvelukeskusta, jotka tukevat lähipalveluita tarjoavia pienempiä yksiköitä.
- Aikuisten sosiaalipalveluiden asumispalveluihin ei suunnitella muutoksia lähivuosina.
- Vuonna 2025 voimaan astuva TE-uudistus vaikuttaa työllistymistä edistävien palveluiden palveluverkkoon. Työllistymistä edistävien palveluiden suunnittelu yhteistyössä kuntien kanssa on kesken, eikä niitä koskevaa palvelujen verkostoa käsitellä tässä esityksessä.

Terveysasemapalvelut, suun terveydenhuollon palvelut ja aikuisten sosiaalipalvelut Luonnos linjausten mukaisesta palvelujen verkostosta – Espoo

- Terveysasemat sijaitsevat Espoonlahdessa, Espoon keskuksessa, Kilossa, Leppävaarassa, Matinkylässä ja Tapiolassa. Yhdellä tai kahdella terveysasemalla on akuuttivastaanotto, joka on avoinna joka päivä klo 8–20.
- Kalajärven lähiterveysasemalla tarjotaan pysyvästi lääkäri- ja hoitajapalveluita sekä tarvittaessa muita perustason palveluita virka-aikaan. Tämän hetken suunnitelman mukaan Kalajärven lähiterveysasemalla tarjotaan lisäksi suun terveydenhuollon palveluita. Ennen muutosta laaditaan toimeenpanosuunnitelma, jossa muutoksen vaikutuksia arvioidaan laajemmin.
- Leppävaarassa käynnistetään tarveselvitys uudesta terveysasemakiinteistöstä, johon voidaan koota useita palveluita. Väestönkasvun vuoksi myös Etelä-Espoossa uuden terveysasemakiinteistön tarveselvityksen käynnistäminen tulee arvioitavaksi.
- Mielenterveys- ja päihdepalveluita, kuntoutuspalveluita sekä sosiaalipalvelukeskusten palveluita tarjotaan alueellisesti kattavasti.
- Suun terveydenhuollon palveluita tarjotaan Espoon keskuksen, Kilon, Leppävaaran ja Haukilahden alueilla sijaitsevilla hammashoitoloissa sekä uudessa hammashoitolassa Etelä-Espoon alueella, Tapiolassa sijaitsevassa suun erikoishoidon yksikössä sekä Espoon sairaalan päivystysyksikössä.
- Laajat digitaaliset palvelut täydentävät lähipalveluita.

Terveysasemapalvelut, suun terveydenhuollon palvelut ja aikuisten sosiaalipalvelut Luonnos linjausten mukaisesta palvelujen verkostosta – Hanko

- Hangossa on terveysasema. Mielenterveys- ja päihdepalveluiden vastaanottopalvelua ilman ajanvarausta ja fysioterapeutin yksilövastaanottoja tarjotaan lähipalveluna Hangon terveysasemalla, ja laajemmat palvelut sijaitsevat Tammisaassa.
- Hangon hammashoitolan toimintaa supistetaan. Täydet suun perushoidon palvelut ovat saatavana Tammisaaren hammashoitolassa. Hammashoitolan ylläpitäminen Hangossa on osoittautunut vaikeaksi: hoidon saatavuus ei ole hyvä, ja yksikössä on jouduttu turvautumaan kalliisiin vuokrahenkilöstöhankintoihin.
- Aikuisten sosiaalipalvelut tuodaan Hankoon Tammisaaren sosiaalipalvelukeskuksesta asiakkaiden tarpeiden mukaan.
- Laajat digitaaliset palvelut täydentävät lähipalveluita.

Terveysasemapalvelut, suun terveydenhuollon palvelut ja aikuisten sosiaalipalvelut Luonnos linjausten mukaisesta palvelujen verkostosta – Inkoo

- Inkoon terveysasema muuttuu lähiterveysasemaksi, jolla tarjotaan pysyvästi lääkäri- ja hoitajapalveluita sekä tarvittaessa muita perustason palveluita virka-aikaan. Laajemmat palvelut ovat saatavana lähialueen yksiköissä.
- Tämän hetken suunnitelman mukaan Inkoon lähiterveysasemalla tarjotaan lisäksi mielenterveys- ja päihdepalveluiden vastaanottopalvelua ilman ajanvarausta, suun terveydenhuollon palveluita, fysioterapeutin yksilövastaanottoja sekä aikuisten sosiaalipalveluita. Palveluvalikoimaa voidaan muuttaa palvelutarpeen mukaan. Ennen muutosta laaditaan toimeenpanosuunnitelma, jossa muutoksen vaikutuksia arvioidaan laajemmin.
- Laajat digitaaliset palvelut täydentävät lähipalveluita.

Terveysasemapalvelut, suun terveydenhuollon palvelut ja aikuisten sosiaalipalvelut Luonnos linjausten mukaisesta palvelujen verkostosta – Karkkila

- Karkkilassa on terveysasema. Mielenterveys- ja päihdepalveluiden vastaanottopalvelua ilman ajanvarausta ja fysioterapeutin yksilövastaanottoja tarjotaan lähipalveluna Karkkilan terveysasemalla, ja laajemmat palvelut sijaitsevat Nummelassa.
- Karkkilassa on hammashoitola.
- Aikuisten sosiaalipalvelut tuodaan Karkkilaan Nummelan sosiaalipalvelukeskuksesta asiakkaiden tarpeiden mukaan.
- Laajat digitaaliset palvelut täydentävät lähipalveluita.

Terveysasemapalvelut, suun terveydenhuollon palvelut ja aikuisten sosiaalipalvelut Luonnos linjausten mukaisesta palvelujen verkostosta – Kauniainen

- Kauniaisissa on terveysasema. Mielen- ja päihdepalveluita sekä kuntoutuspalveluita tarjotaan Espoon alueella sijaitsevissa yksiköissä.
- Kauniaisissa on hammashoitola.
- Aikuisten sosiaalipalvelut tuodaan Kauniaisiiin Espoon alueen sosiaalipalvelukeskuksista asiakkaiden tarpeiden mukaan.
- Laajat digitaaliset palvelut täydentävät lähipalveluita.

Terveysasemapalvelut, suun terveydenhuollon palvelut ja aikuisten sosiaalipalvelut Luonnos linjausten mukaisesta palvelujen verkostosta – Kirkkonummi

- Kirkkonummella on hyvinvointikeskus, jossa toimivat terveysasema, mielenterveys- ja päihdepalvelut, kuntoutuspalvelut, hammashoitola ja sosiaalipalvelukeskus. Terveysaseman akuuttivastaanotto on avoinna joka päivä klo 8–20.
- Masalan ja Veikkolan terveysasemat muuttuvat lähiterveysasemiksi, joilla tarjotaan pysyvästi lääkäri- ja hoitajapalveluita sekä tarvittaessa muita perustason palveluita virka-aikaan. Laajemmat palvelut ovat saatavana lähialueen yksiköissä. Ennen muutoksia laaditaan toimeenpanosuunnitelmat, joissa muutosten vaikutuksia arvioidaan laajemmin.
- Masalassa on hammashoitola.
- Veikkolan purkukuntoinen hammashoitola suljetaan, mutta suun terveydenhuollon palveluita tarjotaan myös lähipalveluna Veikkolassa. Täydet suun perushoidon palvelut ovat saatavana Kirkkonummen hyvinvointikeskuksessa tai Nummelassa.
- Laajat digitaaliset palvelut täydentävät lähipalveluita.

Terveysasemapalvelut, suun terveydenhuollon palvelut ja aikuisten sosiaalipalvelut Luonnos linjausten mukaisesta palvelujen verkostosta – Lohja

- Lohjan keskustassa on terveysasema, jonka yhteydessä tarjotaan myös kuntoutuspalveluita. Terveysaseman akuuttivastaanotto on avoinna joka päivä klo 8–20. Mielenterveys- ja päihdepalvelut toimivat Lohjan sairaalan tiloissa.
- Pusulan terveysasema muuttuu lähiterveysasemaksi, jolla tarjotaan pysyvästi lääkäri- ja hoitajapalveluita sekä tarvittaessa muita perustason palveluita virka-aikaan. Laajemmat palvelut ovat saatavana lähialueen yksiköissä. Palveluvalikoimaa voidaan muuttaa palvelutarpeen mukaan. Ennen muutosta laaditaan toimeenpanosuunnitelma, jossa muutoksen vaikutuksia arvioidaan laajemmin.
- Karjalohjan ja Sammatin terveysasemat suljetaan ulkoistussopimuskauden päättyessä. Karjalohjan ja Sammatin alueille voidaan järjestää esimerkiksi kausirokotuksia liikkuvana palveluna.
- Lohjan keskustan alueella käynnistetään tarveselvitys Keskusaukion, Mäntynummen, Virkkalan ja Oinolan hammashoitoloiden sekä geriatrisen hammashoidon yksikön yhdistämisestä. Lohjan sairaalassa sijaitsevan kiireellisen hoidon yksikön tilaratkaisua arvioidaan samassa yhteydessä.
- Lohjalla on sosiaalipalvelukeskus.
- Laajat digitaaliset palvelut täydentävät lähipalveluita.

Terveysasemapalvelut, suun terveydenhuollon palvelut ja aikuisten sosiaalipalvelut Luonnos linjausten mukaisesta palvelujen verkostosta – Raasepori

- Tammisaassa on terveysasema, jonka yhteydessä toimiva akuuttivastaanotto on avoinna joka päivä klo 8–20.
- Karjaan terveysasema muuttuu lähiterveysasemaksi, jolla tarjotaan pysyvästi lääkäri- ja hoitajapalveluita sekä tarvittaessa muita perustason palveluita virka-aikaan. Laajemmat palvelut ovat saatavana lähialueen yksiköissä. Tämän hetken suunnitelman mukaan Karjaan lähiterveysasemalla tarjotaan lisäksi mielenterveys- ja päihdepalveluita, suun terveydenhuollon palveluita, fysioterapeutin yksilövastaanottoja sekä aikuisten sosiaalipalveluita. Palveluvalikoimaa voidaan muuttaa palvelutarpeen mukaan. Ennen muutosta laaditaan toimeenpanosuunnitelma, jossa muutoksen vaikutuksia arvioidaan laajemmin.
- Pohjan terveysasemalla ei ole enää ollut vakituista terveysasematoimintaa, eikä terveysasematoiminnan uudelleen käynnistämistä suunnitella.
- Mielenterveys- ja päihdepalveluiden sekä kuntoutuspalveluiden kokoamisesta Tammisaaren terveysaseman yhteyteen käynnistetään tarveselvitys.
- Tammisaaren, Karjaan, Pohjan, Tenholan, Seminaarikoulun ja Hangon hammashoitoloiden yhdistämisestä Tammisaaren uudeksi hammashoitolaksi käynnistetään tarveselvitys.
- Tammisaassa on sosiaalipalvelukeskus.
- Laajat digitaaliset palvelut täydentävät lähipalveluita.

Terveysasemapalvelut, suun terveydenhuollon palvelut ja aikuisten sosiaalipalvelut Luonnos linjausten mukaisesta palvelujen verkostosta – Vihti

- Nummelassa on terveysasema, jonka yhteydessä toimivat mielenterveys- ja päihdepalvelut, kuntoutuspalvelut sekä hammashoitola. Nummelassa on sosiaalipalvelukeskus.
- Nykyinen terveysasemakiinteistö on rakennusteknisen elinkaarensa päässä. Monialaisen toiminnan mahdollistavasta uudesta kiinteistöstä käynnistetään tarveselvitys.
- Laajat digitaaliset palvelut täydentävät lähipalveluita.

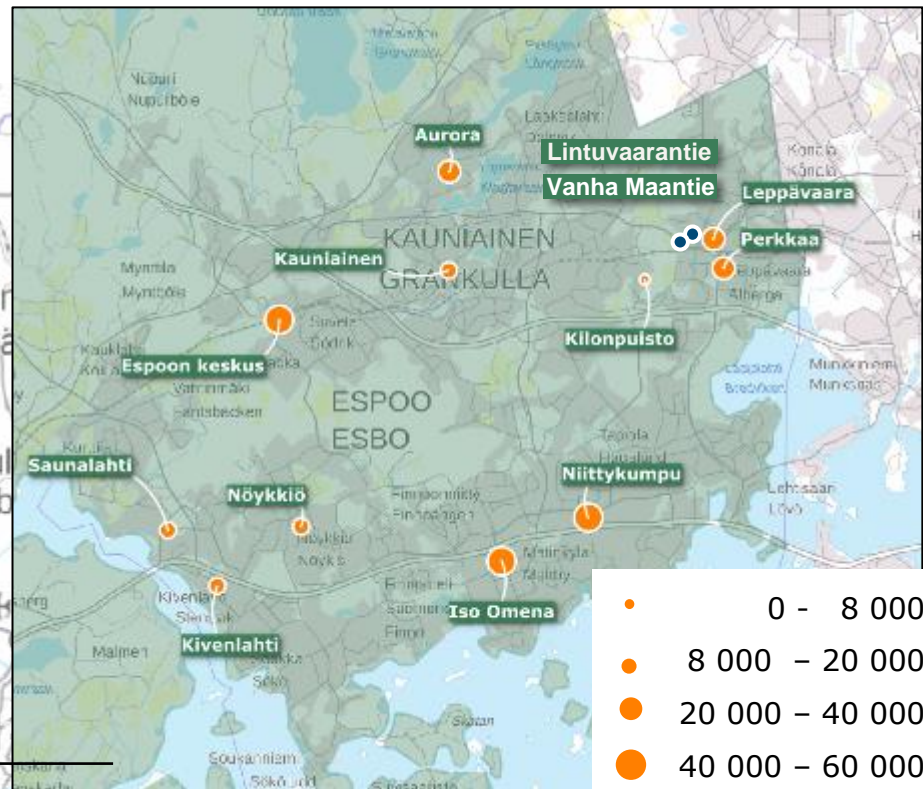
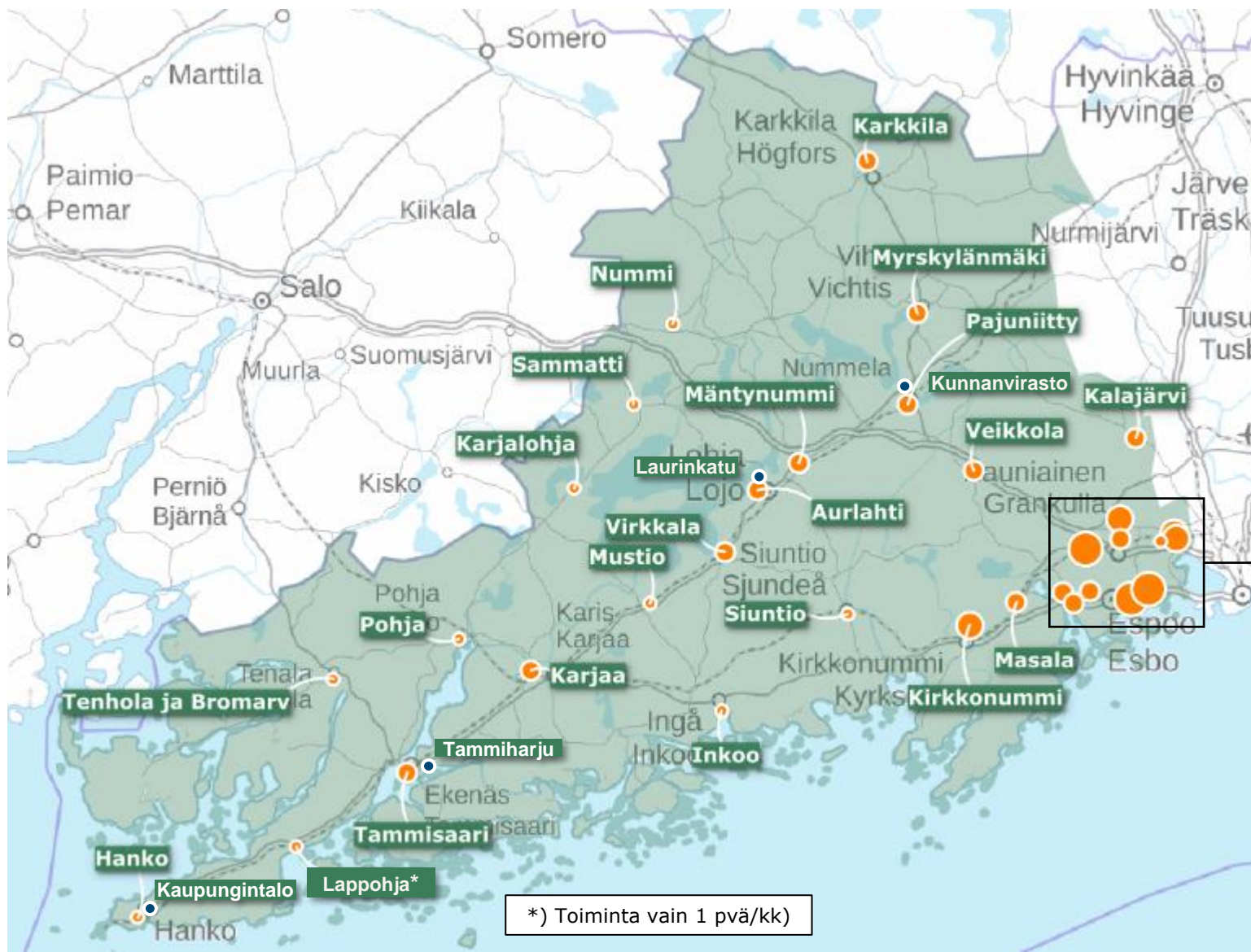
Perhekeskuspalvelut

Alustava hahmotelma palvelujen verkoston kehittämisestä aluevaltuustolle esitettävien linjausten perusteella

Perhekeskuspalvelujen verkosto Palveluverkon nykytila

Merkin koko väestöpohjan mukaan

- 0 - 8 000
- 8 000 - 20 000
- 20 000 - 40 000
- 40 000 - 60 000

- Perhekeskus tai perhekeskuksen alueellinen toimipiste (33 kpl)
- Muu toimipiste

*) Toiminta vain 1 pvä/kk

Perhekeskuspalvelujen verkosto

Luonnos linjausten mukaisesta palveluverkosta

Digitaaliset palvelut koko hyvinvointialueella

- Ohjattu omahoitomalli
- Voimaperheet-toimintamallit
- Sähköinen perhekeskus ja Omaperhe
- Interventionnavigaattori
- Chat ja kiireettömät asiointiviestit
- Sähköinen ajanvaraus
- Digitaaliset kyselylomakkeet

Digitaalisilla palveluilla mahdollistetaan sujuva ja monikanavainen yhteydenotto palveluihin koko hyvinvointialueella, usein ajasta ja paikasta riippumatta.

Digitaalista asiointia ovat myös esimerkiksi sähköinen ajanvaraus ja koulu- ja opiskeluterveydenhuollon sekä neuvolan digitaaliset esitietolomakkeet.

Perhekeskukset (7 kpl)

Espoon keskus, Espoon Niittykumpu, Espoon Leppävaara, Kirkkonummi, Lohja, Nummela, Raasepori

Laajoissa perhekeskuksissa on **laaja palveluvalikko** ja **laajennetut aukioloajat**. Käytössä ovat muun muassa **neuvola, perheneuvola** ja **lasten mielenterveyspalvelut, lasten kuntoutuspalvelut, perhesosiaalityö, lastensuojelu, perheoikeudelliset palvelut** ja **perhekeskuksen lääkäripalvelut**

Perhekeskukset palvelevat myös lähialueen alueellisten toimipisteiden asiakkaita.

Perhekeskusten toiminnan käynnistyessä arvioidaan lähialueen toimipisteiden (sulkeissa) tarve. Lähtökohtaisesti toimipisteiden fyysinen määrä vähenee.

- **Leppävaara** (Kilonpuisto, Leppävaara, Perkkää)
- **Nummela** (Veikkola, Vihdin kirkonkylä ja Vihdin Pajuniitty)
- **Raasepori** (Tammisaari, Tenhola)
- **Lohja** (Karjalohja, Sammatti, Virkkala, Mäntynummi, Aurlahti)

Perhekeskusten alueelliset toimipisteet (13 kpl)

Toimipisteissä on ainakin **neuvola**, ja sinne voidaan tuoda asiakastarpeen mukaan **kohdennettuja** ja **erityisen tuen** palveluita.

Osaan alueellisista toimipisteistä sulautuu pienempiä toimipisteitä (suluissa).

- Espoo: **Iso Omena, Aurora, Espoonlahti** (Kivenlahti, Nöykkiö, Saunalahti), **Kalajärvi**
- **Hanko** (Lappohja)
- **Inkoo**
- **Siuntio**
- Raasepori: **Karjaa** (Mustio, Pohja, Karjaa)
- **Karkkila**
- **Kauniainen**
- Lohja: **Nummi**
- Kirkkonummi: **Masala**

Jos toimintoja keskitetään myöhemmin yhteen toimipisteeseen, ympäröivien pienempien toimipisteiden tarve vähenee. Lähipalveluja täydennetään hyödyntämällä opiskeluhuollon palveluverkkoa eli kouluja.

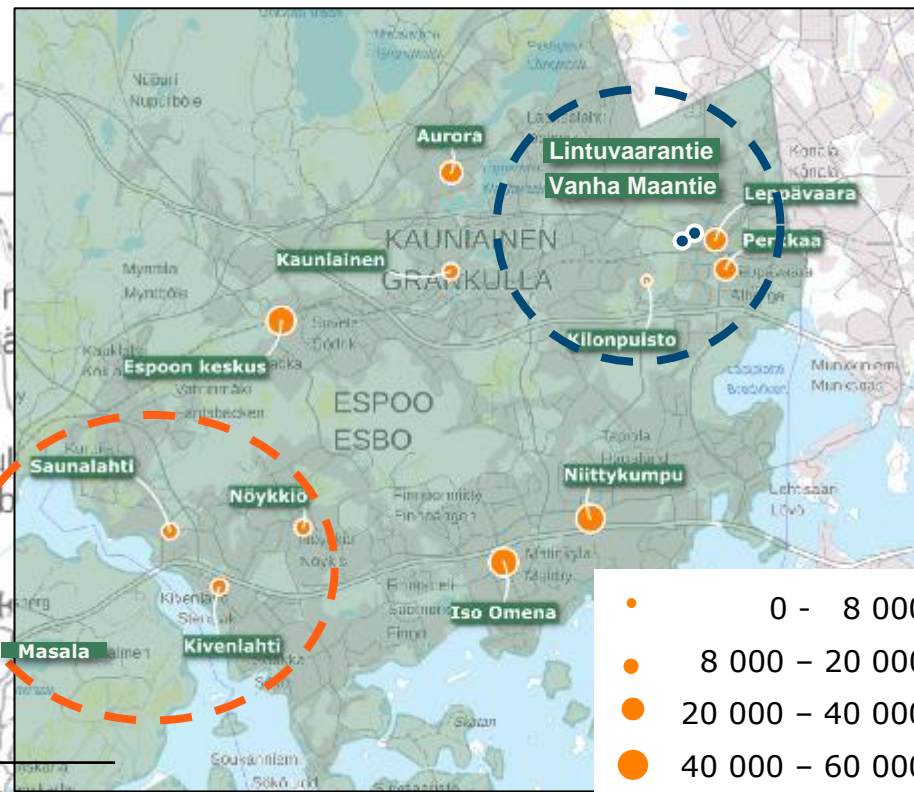

Perhekeskuspalvelujen verkosto Palveluverkon nykytila

Perhekeskus voi tarkoittaa yhtenäistä toimitilaa tai lähekkäisten toimitilojen verkostomaista yhdistelmää. Uusien perhekeskusten perustamisen yhteydessä lähialueen neuvoloiden toiminta siirtyy lähtökohtaisesti perhekeskuksiin (rengastetut alueet).

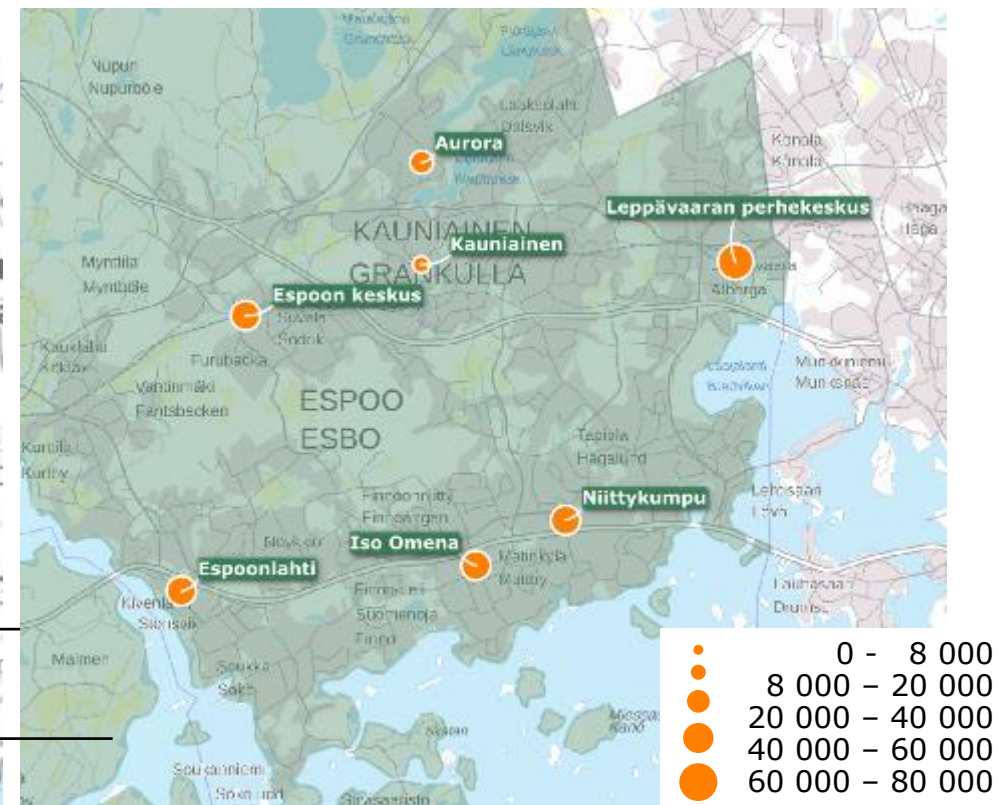
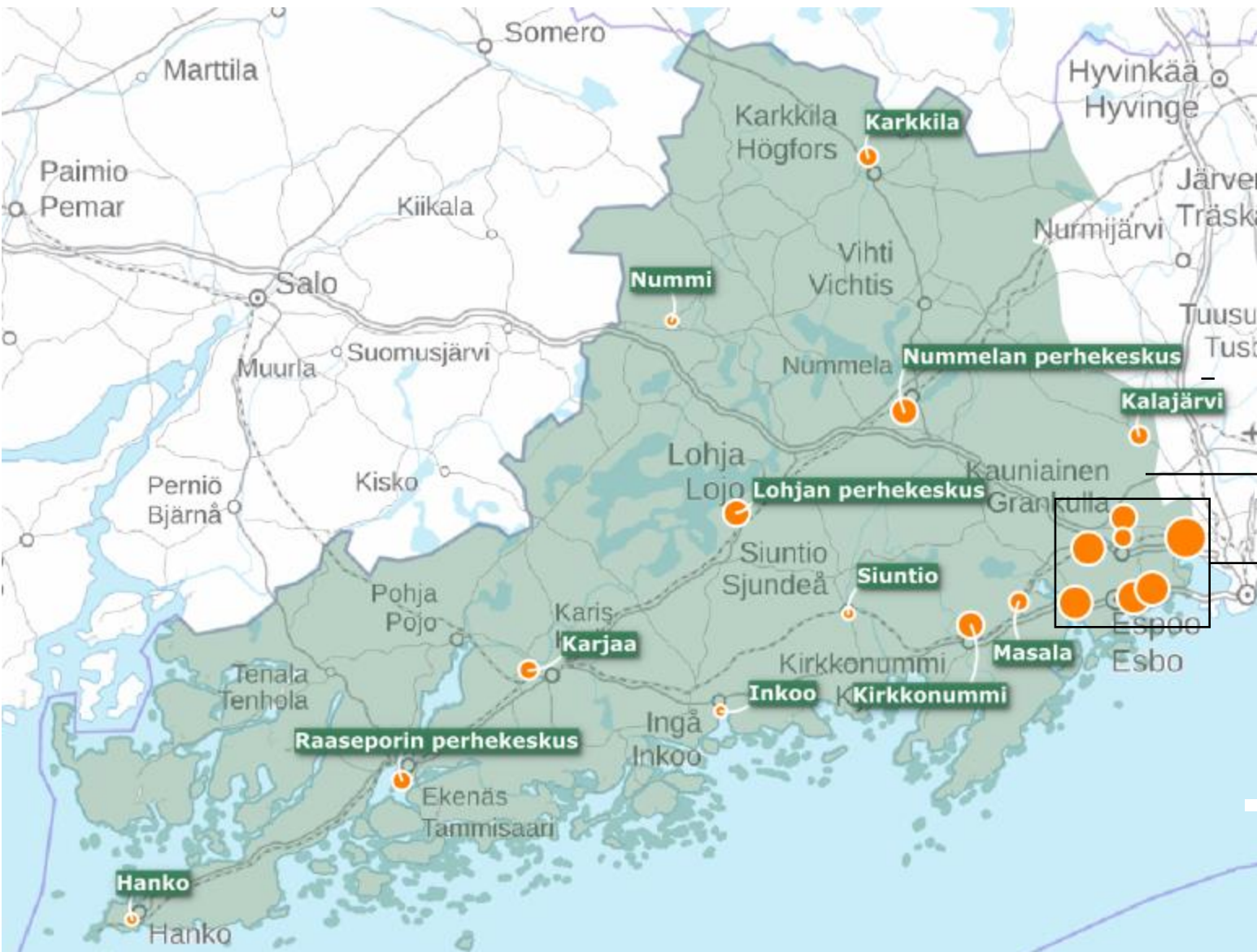
*) Toiminta vain 1 pvä/kk

- Perhekeskus tai perhekeskuksen alueellinen toimipiste
 - Muu toimipiste
 - Uusi perhekeskus
 - Uusi perhekeskuksen alueellinen toimipiste
- Merkin koko väestöpohjan mukaan
- 0 - 8 000
 - 8 000 - 20 000
 - 20 000 - 40 000
 - 40 000 - 60 000

Perhekeskuspalvelujen verkosto Luonnos linjausten mukaisesta palveluverkosta

Merkin koko väestöpohjan mukaan

- 0 - 8 000
- 8 000 - 20 000
- 20 000 - 40 000
- 40 000 - 60 000
- 60 000 -

Perhekeskus voi tarkoittaa yhtenäistä toimitilaa tai lähekkäisten toimitilojen verkostomaista yhdistelmää. Uusien perhekeskusten perustamisen yhteydessä lähialueen neuvoloiden toiminta siirtyy lähtökohtaisesti perhekeskuksiin (rengastetut alueet).

Perhekeskuspalvelujen verkosto

Miten perhekeskus palvelee lapsia, nuoria ja perheitä?

- **Perhekeskus tarjoaa varhaista tukea sekä vastaa lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin ja avun tarpeisiin.** Perhekeskus voi toimia verkostomaisena, fyysisessä toimipisteessä tai sähköisen perhekeskuksen muodossa.
- Kattavat perhekeskuspalvelut tuotetaan hyvinvointialueen suurimmissa palvelu- ja väestökeskittymissä. Perhekeskukset sijoittuvat Espoon keskukseen, Espoon Niittykumpuun sekä Espoon Leppävaaraan, Kirkkonummen keskusta, Vihdin Nummelaan, Lohjalle ja Raaseporiin.
- **Palveluiden saavutettavuuden** takaavat laajoja perhekeskuksia täydentävät alueelliset toimipisteet. Saatavuutta lisäävät myös digitaalisen asiointin mahdollisuuksien parantaminen sekä palveluiden tuominen ihmisten arkiympäristöön liikkuvina palveluina.
- Palveluverkoston kehittämisen taustalla vaikuttaa **ennustettu väestönkehitys**. Alle 18-vuotiaiden määrän ennakoitaan Espoota lukuun ottamatta alueella vähenevän.
- **Tarkoituksenmukaisilla toimitiloilla** taataan sujuva asiointikokemus. Kouluihin sijoitettavia opiskeluhuollon tiloja hyödyntämällä palveluita pystytään tarvittaessa tuottamaan fyysisesti myös harvemmin asutuilla seuduilla.
- Perhekeskukset edistävät monitoimijaista yhteistyötä, henkilöstön saatavuutta ja turvaavat monipuolisen osaamisen.
- **Lastensuojelun** omaa palvelutuotantoa lisätään uusilla perhekuntoutuksen ja laitoshoidon yksiköillä.

Perhekeskuspalvelujen verkosto

Perhekeskukset ja alueelliset toimipisteet

Perhekeskukset

- Lapsiperheiden palvelut tarjotaan mahdollisimman laajana palveluvalikkona samankatons alta.
- Palveluja on saatavilla ehkäisevästä ja kohdennetusta tuesta erityisen tuen palveluihin.
- Perhekeskukset sijaitsevat suurimmissä väestökeskittymissä.
- Palvelut toteutetaan monialaisena yhteistyönä. Asiakkaita palvellaan laajennetuilla aukioloajoilla. Keskeisellä sijainnilla olevat perhekeskukset vahvistavat palvelujen saatavuutta.
- Vastaanottoaikoja on tarjolla joustavasti. Henkilöstön saatavuuden kannalta laaja perhekeskus houkuttelee monipuolisuudellaan.
- Perhekeskuksiin on mahdollista tuoda myös esim. suun terveydenhuollon palveluita ja järjestöjen matalan kynnyksen tukea.

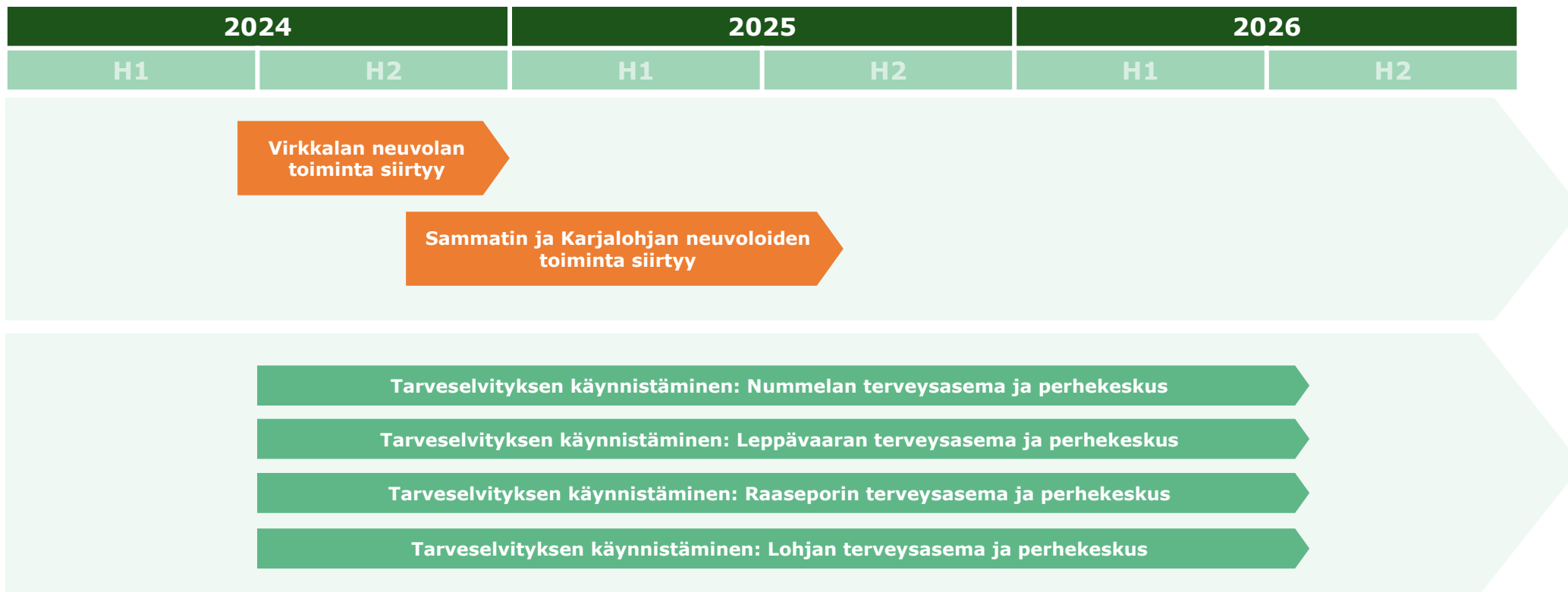
Perhekeskusten alueelliset toimipisteet

- Alueelliset toimipisteet ovat tärkeä osa lasten, nuorten ja perheiden palvelujen verkostoa.
- Alueelliset toimipisteet sijaitsevat laajoja perhekeskuksia pienemmissä väestökeskittymissä.
- Osaan alueellisista toimipisteistä sulautuu pienempiä toimipisteitä.
- Alueellisissa toimipisteissä tarjotaan eri ammattilaisten vastaanottoja tilojen yhteiskäyttöä hyödyntämällä.

Perhekeskuspalvelujen verkosto

Palveluverkon kehittämisen linjausten toimeenpano vuosina 2024-2026 (alustava luonnos kohteiksi toimitilaohjelmaan)

Sairaalapalvelut

Alustava hahmotelma palvelujen verkoston kehittämisestä aluevaltuustolle esitettävien linjausten perusteella

Sairaalapalvelut

Luonnos linjausten mukaisesta palveluverkosta

Digitaaliset ja liikkuvat palvelut

- Videotapaamiset
 - Reaaliaikainen chat
 - Digitaaliset kyselylomakkeet
 - Terveys- ja hyvinvointitietojen tarkastelu
 - Hyvinvointiteknologia
- Ikääntynyt ja hänen läheisensä saavat neuvontaa ja ohjausta sekä tarvittaessa palvelutarpeen arvioinnin Seniori-infosta.
- Kotihoito ja sen kotiin tuotavat tukipalvelut ja etäyhteyksin toteutettu ryhmätoiminta ja kotikäynnit tukevat kotona asumista. Kotihoito sisältää kotihoidon lääkäripalvelut.
- Liikkuva sairaala arvioi ja aloittaa hoidon kotihoidon ja ikääntyneiden

asumispalvelujen asiakkaiden akuuteissa tilanteissa. Asiakkailta on laadittuna kattava ennakkoiva hoitosuunnitelma.

Kotisairaala on sairaalahoidon ensisijainen muoto. Koti hoitoympäristönä edistää kuntoutumista ja kotona välttämään sairaalainfektioita.

Osastotoiminta

Espoon sairaala, Lohja, Raasepori

Perusterveydenhuollon osastohoito on yli 16-vuotiaille tarkoitettua osastohoitoa akuutin sairauden tai toimintakyvyn alenemisen aiheuttamaan hoito- ja kuntoutustarpeeseen. Osastohoidon tarpeen arvioi lähettävän yksikön lääkäri. Osa osastoista voi olla profiloituja tiettyjen potilasryhmien hoitoon, esimerkkinä neurologinen kuntoutusosasto. Potilaan hoitopaikka valitaan potilaan lääketieteellisen tarpeen ja osastohoidon saatavuuden mukaan.

Potilaat tulevat hoitoon erikoissairaanhoidon, yhteispäivystyksen, terveyskeskuksen akuuttivastaanoton, kotihoidon tai palveluasumisen kautta. Hoito perustuu kuntouttavaan työotteeseen ja korkeatasoiseen lääketieteelliseen osaamiseen. Hoidon ja kuntoutuksen tavoitteena on toimintakyvyn palautuminen ja potilaan kotiutuminen. Kotiutuminen voidaan tehdä toipilasvaiheessa kotiin vietävien palveluiden, kuten kotisairaalan ja kotikuntoutuksen tuella. Osa potilaista voi siirtyä palveluasumiseen, mikäli itsenäistä toimintakykyä ei saavuteta.

Osastotoiminnan kehittämistä ja yhteensovittamista tehdään aktiivisesti HUS -yhtymän kanssa.

Arviointiyksiköt

Ympäri vuorokautista lyhytaikaista arviointijaksoa tarvitaan silloin, kun toimintakyky ja terveys on heikentynyt ja kotona asumisen turvallisuutta on tarpeen arvioida. Arviointijaksolle tullaan joko suoraan kotoa tai sairaalasta jatkokuntoutukseen. Arviointijakson tavoitteena on palata kotiin tai aiempaan asuinpaikkaan.

Espoo (Auroranmäki), Hanko, Karkkila, Kirkkonummi (Lehmuskartano)

Asumisen palvelut

Järjestämme yhteisöllistä vuokra-asumista, kun kotona asuminen ei enää onnistu, mutta jatkuvaa avun tarvetta ei ole.

Ympäri vuorokautinen palveluasuminen on mahdollinen vaihtoehto silloin, kun ikääntynyt tarvitsee hoitoa ja huolenpitoa ympäri vuorokauden, eikä voi enää asua omassa kodissaan.

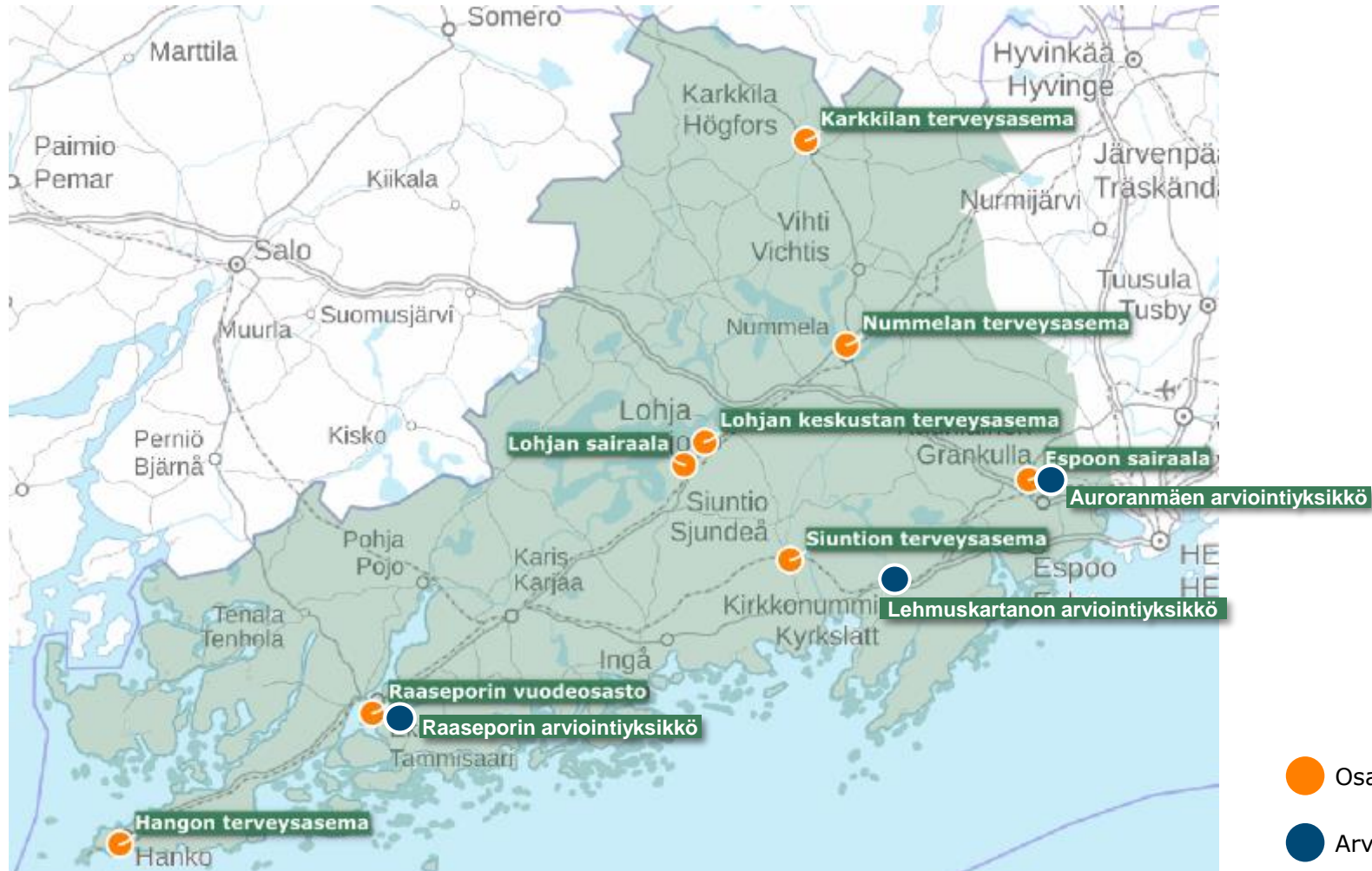

Terveysasemapalvelut, suun terveydenhuollon palvelut ja aikuisten sosiaalipalvelut Luonnos linjausten mukaisesta palvelujen verkostosta – Siuntio

- Siuntion terveysasema muuttuu ulkoistussopimuskauden päättymisen yhteydessä lähiterveysasemaksi, jolla tarjotaan pysyvästi lääkäri- ja hoitajapalveluita sekä tarvittaessa muita perustason palveluita virka-aikaan. Laajemmat palvelut ovat saatavana lähialueen yksiköissä. Palveluvalikoimaa voidaan muuttaa palvelutarpeen mukaan. Ennen muutosta laaditaan toimeenpanosuunnitelma, jossa muutoksen vaikutuksia arvioidaan laajemmin.
- Siuntion hammashoitolan toiminta jatkuu ennallaan.
- Laajat digitaaliset palvelut täydentävät lähipalveluita.

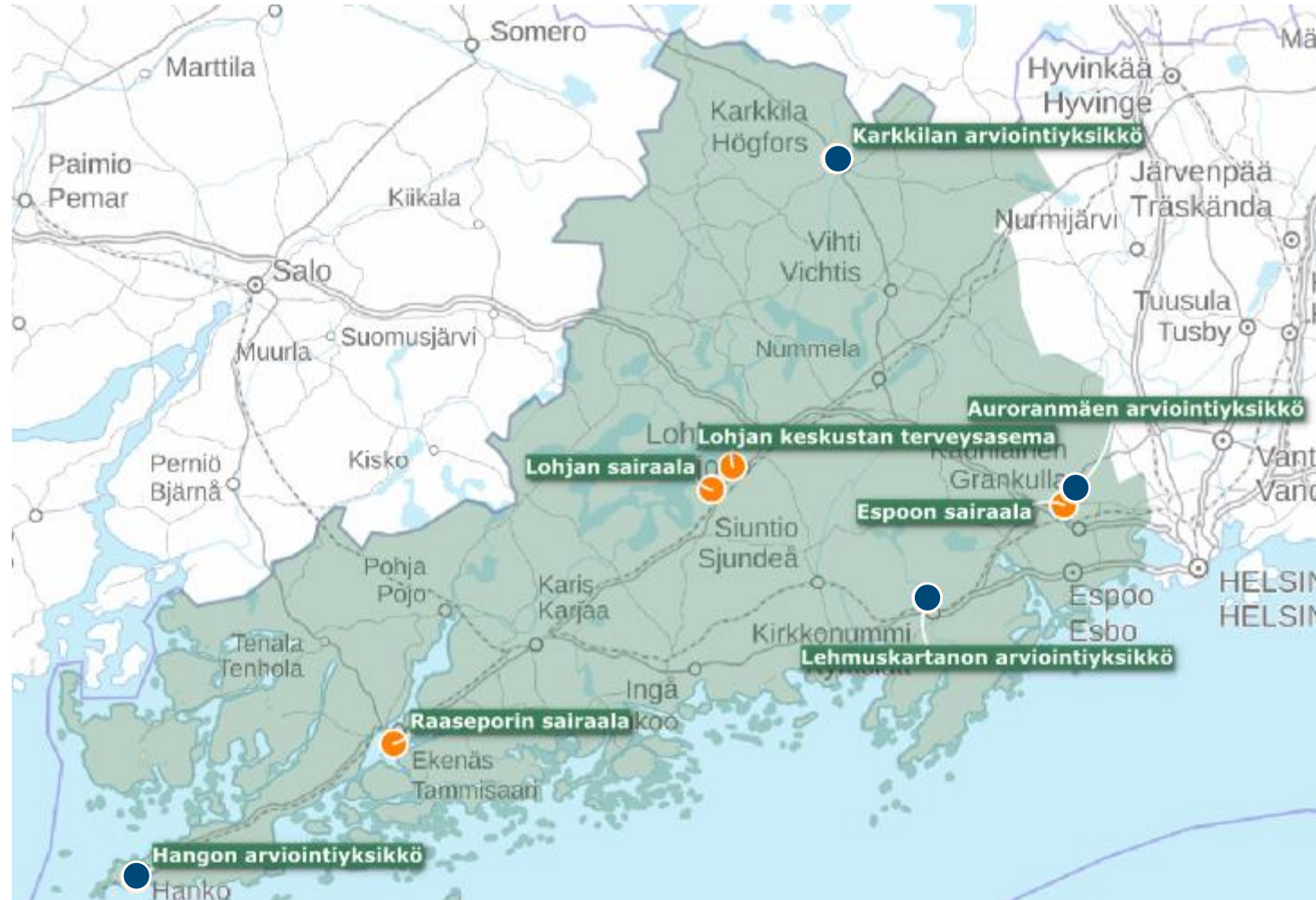
Sairaalapalvelut Osastotoiminnan palveluverkon nykytila

Sairaalapalvelut

Luonnos linjausten mukaisesta palveluverkosta

- Osasto (4)
- Arviointiyksikkö (4)

Sairaalapalvelut Mihin muutoksilla tähdätään?

- Sairaalapalveluissa tärkeintä on varmistaa palvelujen laatu, toimintavarmuus ja kustannustehokkuus.
- Osastojen arvioinnissa tullaan huomioimaan yksikkökoot, henkilöstön saatavuus ja yhteistyö muiden palveluiden kanssa, ja lähtökohtaisesti luovutaan erillisistä pienistä yksiköistä. Tavoitteena on muodostaa yksiköitä, joissa palvelut voidaan tulevaisuudessakin tuottaa laadukkaasti ja tehokkaasti. Kotisairaala ja muita liikkuvia palveluita kehitetään vastaamaan palvelutarpeisiin nykyistä tehokkaammin.
- Osastopaikkoja keskitetään ja profiloidaan alueellisesti väestön tarpeita vastaavaksi. Paikat ovat tehokkaassa käytössä potilaiden hoitoon ja kuntoutukseen. Tavoitteena on, että osastopaikkojen määrä tuhatta 75 vuotta täyttäneitä kohti laskee 9 – 10 paikkaan. Arviointiyksiköt täydentävät kotoa kotiin -palveluketjun sujuvuutta.
- Väestön kasvu ja ikääntyminen painottuvat lukumäärällisesti Espooseen ja sen lähialueelle. Tähän vastataan siirtämällä hoitopaikkojen sijoittumisen painopistettä hyvinvointialueen sisällä.

Sairaalapalvelut

Palveluverkon kehittämisen linjausten toimeenpano vuosina 2024-2026 (alustava luonnos kohteiksi toimitilaohjelmaan)

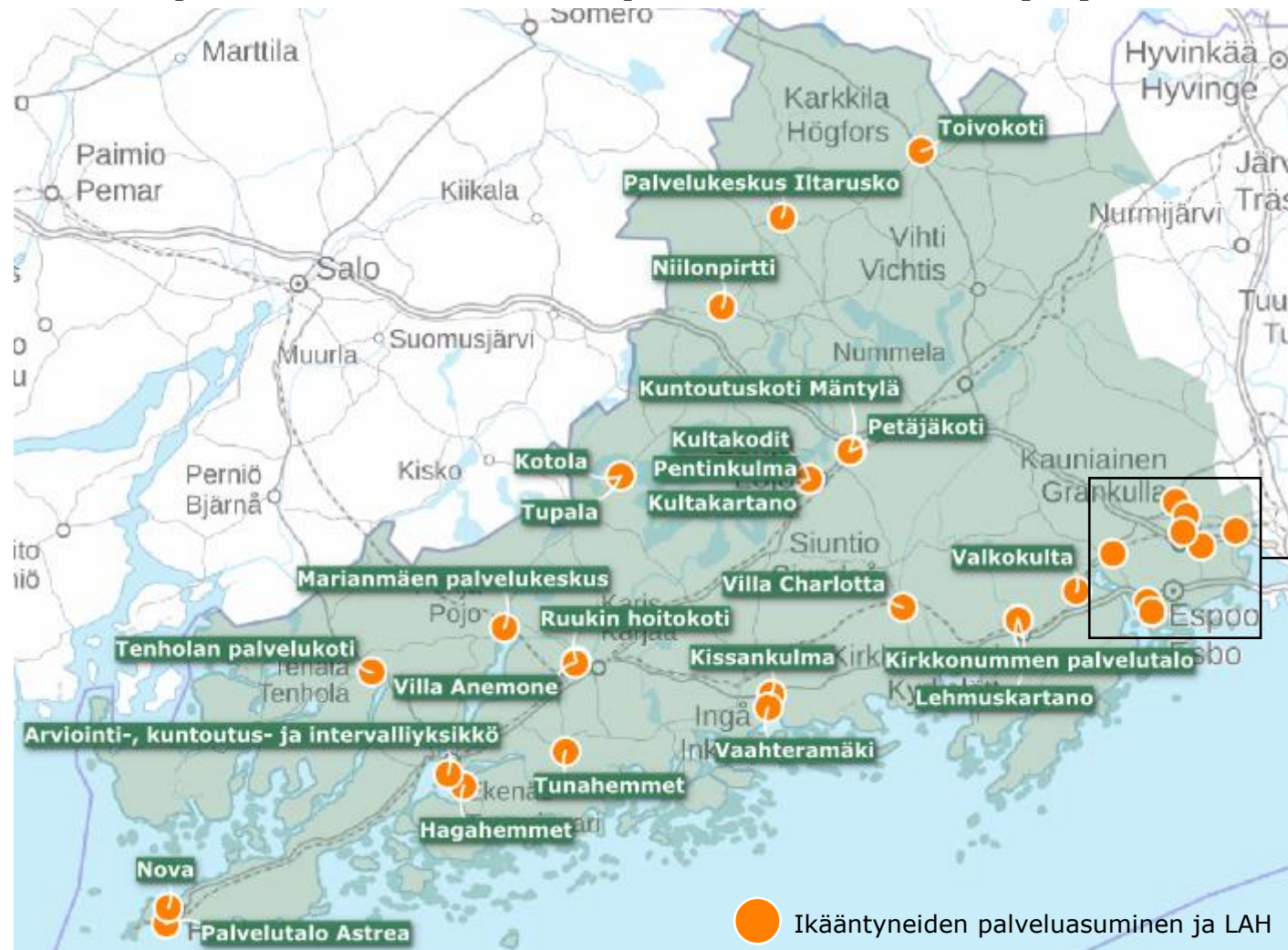
Ikääntyneiden ja vammaisten asumispalvelut

Alustava hahmotelma palvelujen verkoston kehittämisestä aluevaltuustolle esitettävien linjausten perusteella

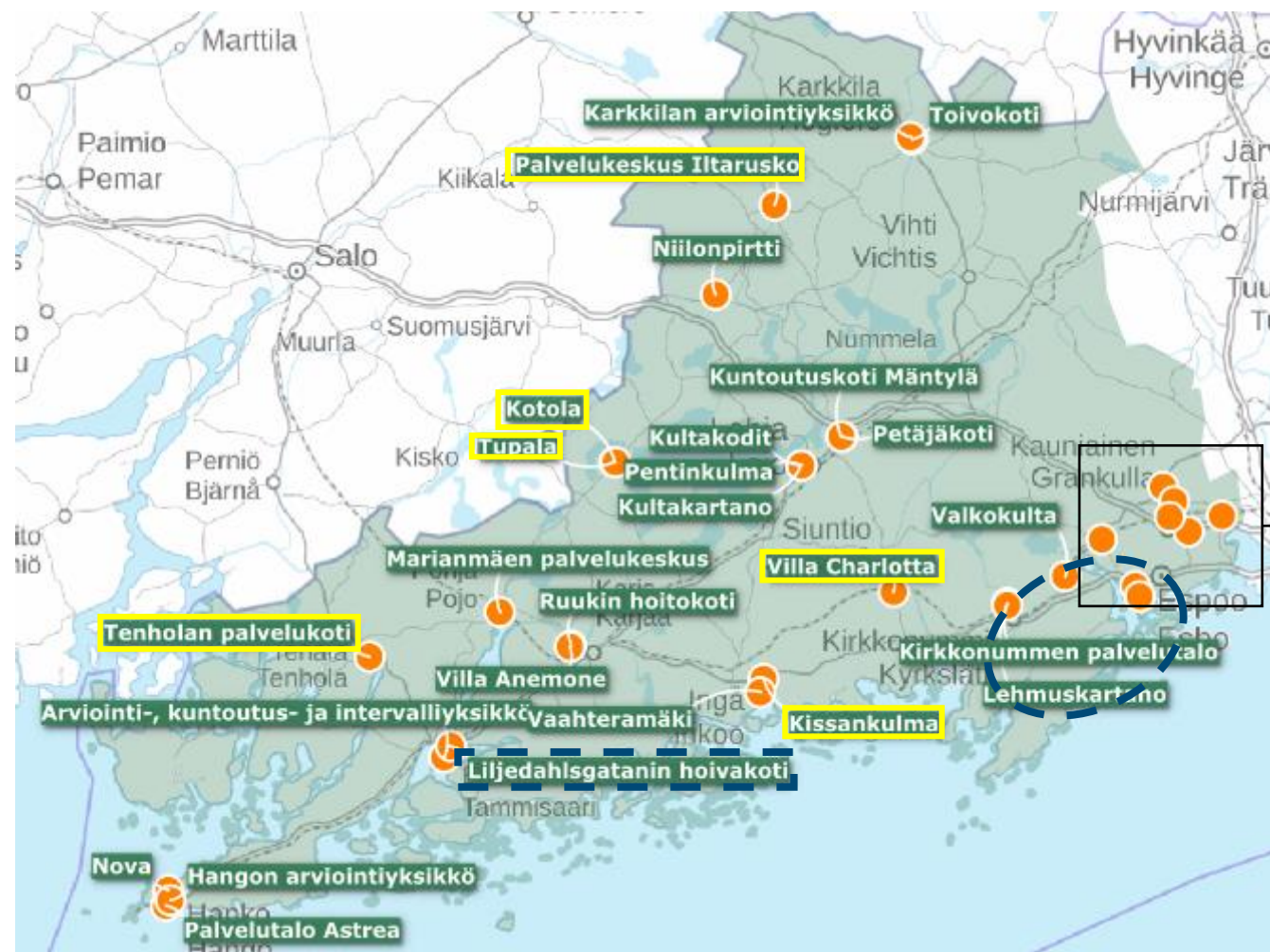
Ikääntyneiden asumispalvelut Oman palvelutuotannon palveluverkon nykytila

*ostopalvelukohteita ei ole esitetty kartalla

Ikääntyneiden asumispalvelut Luonnos linjausten mukaisesta palveluverkosta

- Ikääntyneiden palveluasuminen ja LAH
- Arvioitava yksikkö
- Uusi yksikkö

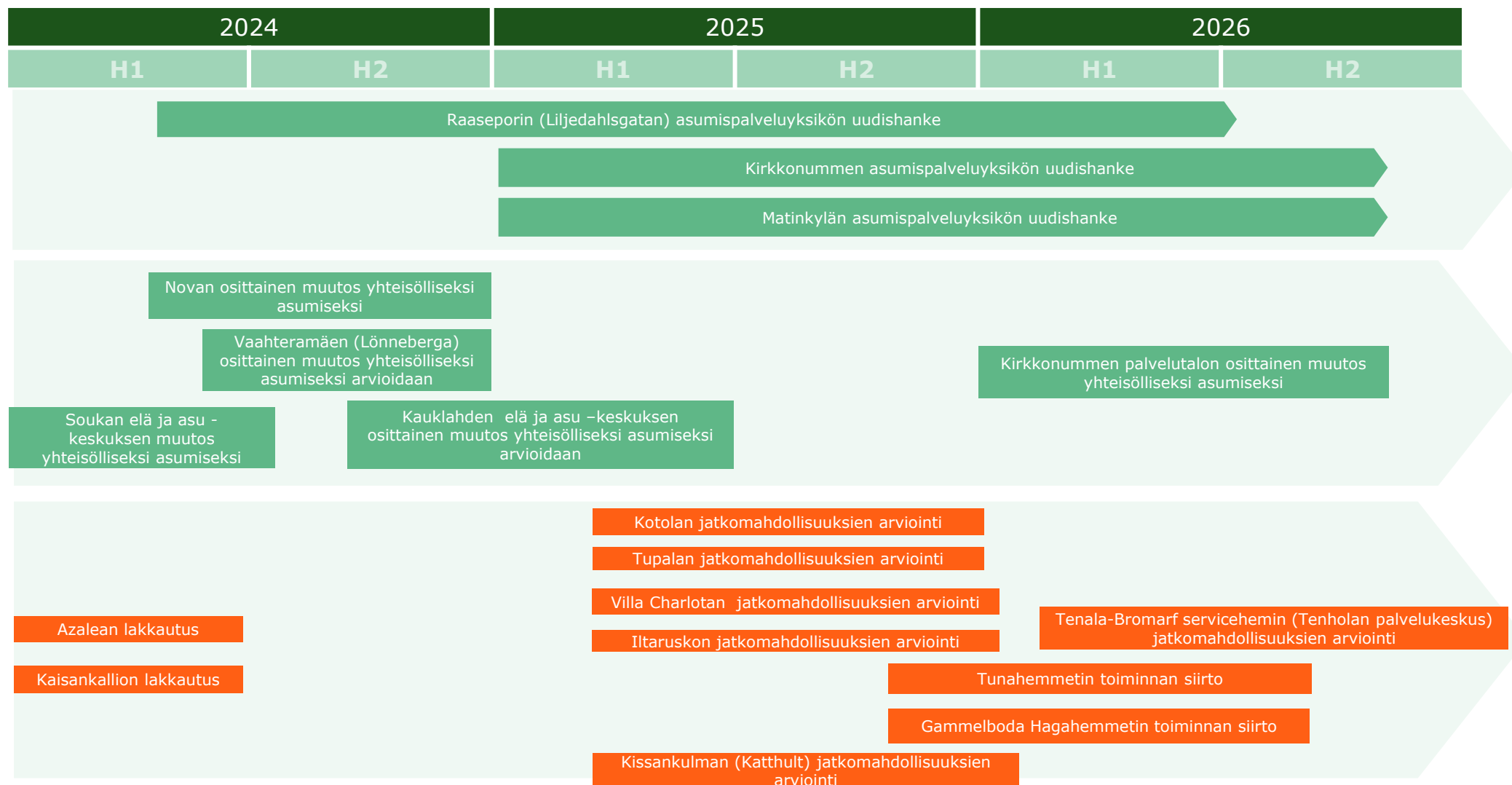

Ikääntyneiden asumispalvelut Mihin muutoksilla tähdätään?

- Ikääntyneiden asumispalveluiden paikkamääriä kehitetään yhdenvertaisesti suhteutettuna alueen ikääntyneen väestön määrään.
- Palvelustrategian mukaisesti pitkäaikaisessa ympärivuorokautisessa asumispalvelussa asuvien osuus 75 vuotta täyttäneistä tulee maltillisesti vähenemään. Asumispalveluiden peittävyystavoite on enintään 7 % yli 75 vuotiaista, josta 5 % on ympärivuorokautista palveluasumista ja 2 % yhteisöllistä asumista.
- Asumispalveluissa palvelurakennetta on kevennetty muuttamalla vuoden 2024 alusta lähtien laitoshoidon pitkäaikaiseksi ympärivuorokautiseksi palveluasumiseksi ja lisäämällä yhteisöllistä asumista. Asiakkaan palvelun tarve huomioiden, yhteisöllinen asuminen on ensisijainen asumispalvelu. Asiakkaiden asumisaika ympärivuorokautisessa palveluasumisessa lyhenee, kun yhteisöllisen asumisen osuus kasvaa.
- Pitkäaikaisesta asumisesta laitoshoidossa on luovuttu kokonaan.
- Asumispalvelut sijoitetaan tulevaisuudessa lähtökohtaisesti alue- sekä asutuskeskuksiin. Muutokset aikataulutetaan niin, että paikkamäärä tukee palveluiden peittävyystavoitteen toteutumista. Asiakkaat saavat yhtä hyvää palvelua kaikissa samaa palvelua tuottavissa asumisyksiköissä. Palvelujen sisältö ja henkilöstömitoitus on harmonisoitu.
- Palvelut tuotetaan jatkossakin monituottajamallia hyödyntäen. Hyvinvointialue tulee vaikuttamaan aktiivisesti kestävästä toimintakykyisen asumisyksiköiden verkostojen syntymiseen tekemällä tiivistä yhteistyötä kuntien ja yksityisten palvelutuottajien kanssa.

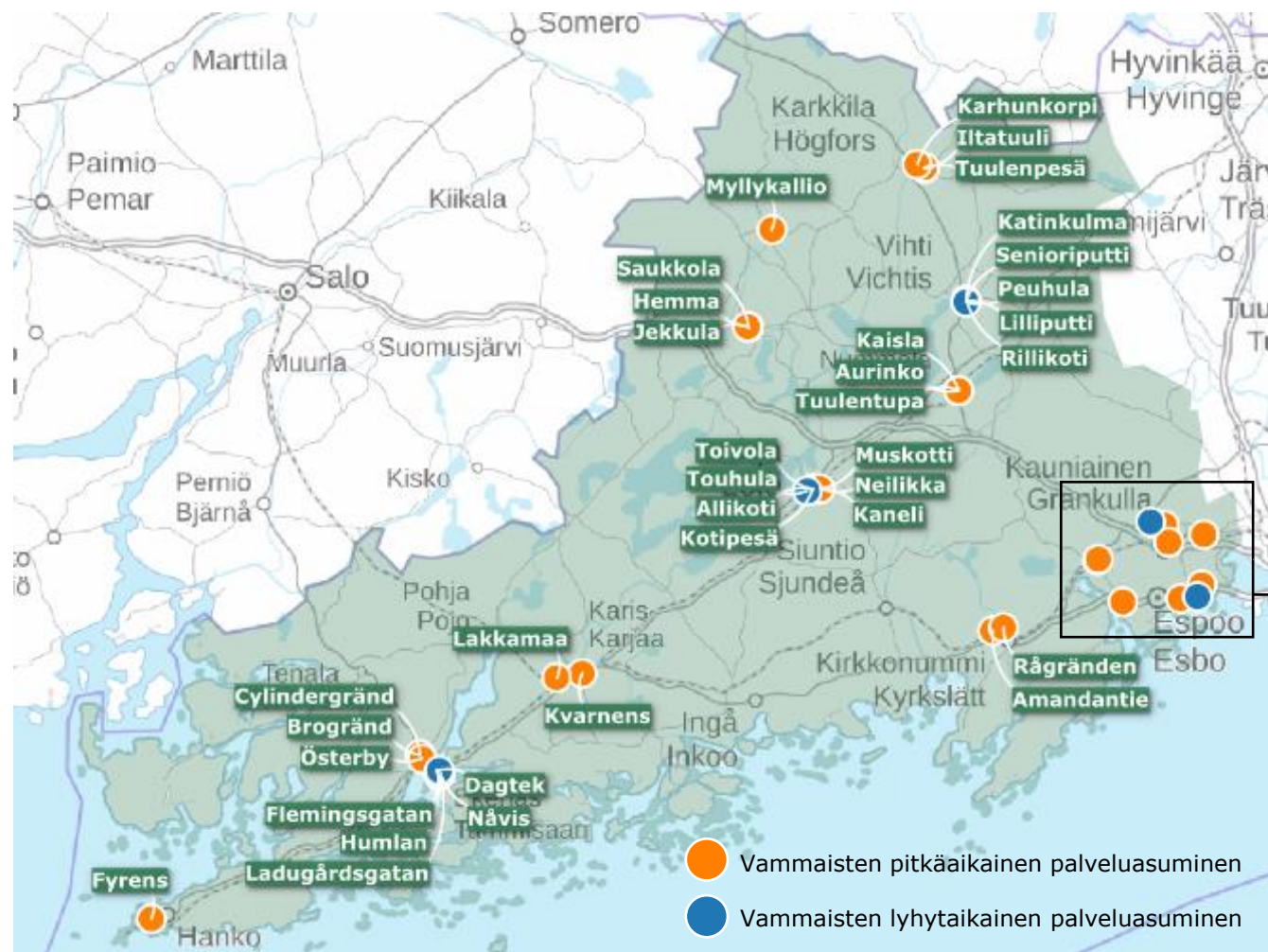

Ikääntyneiden asumispalvelut Palveluverkon kehittämisen linjausten toimeenpano vuosina 2024-2026 (alustava luonnos kohteiksi toimitilaohjelmaan)

Vammaisten asumispalvelut Oman palvelutuotannon palveluverkon nykytila

*ostopalvelukohteita ei ole esitetty kartalla

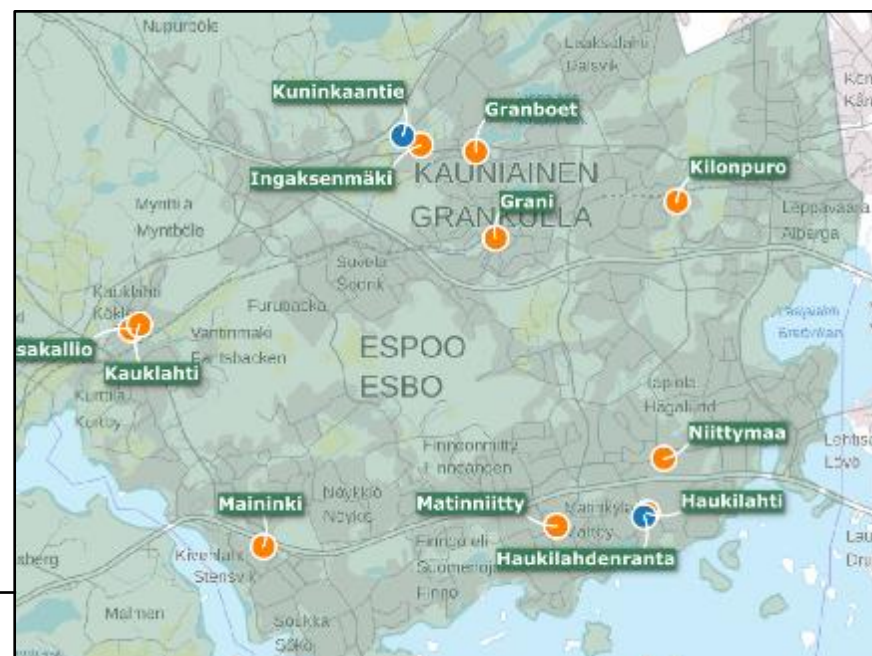
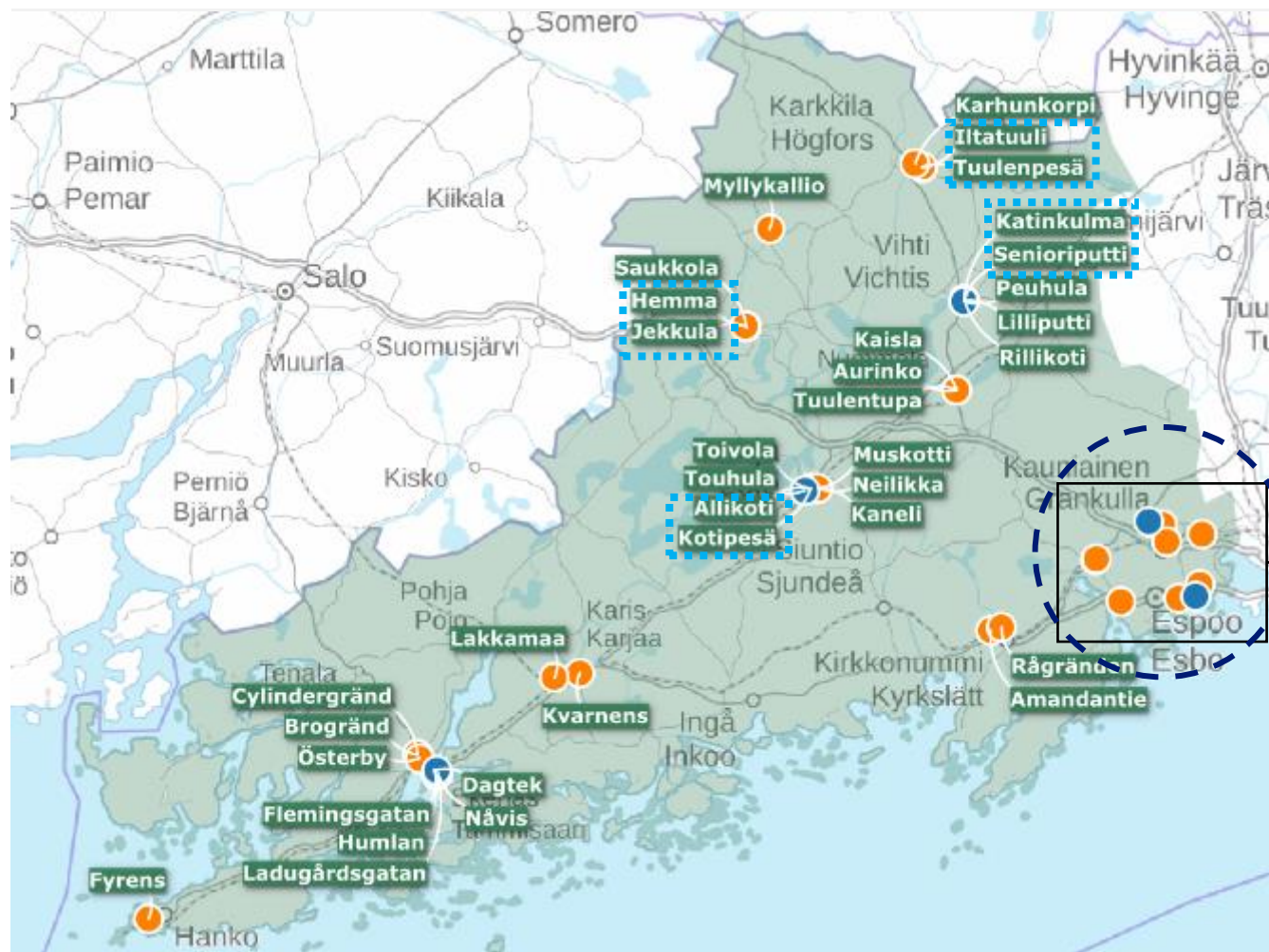

Vammaisten asumispalvelut Mihin muutoksilla tähdätään?

- Asumispalvelut sijoitetaan tulevaisuudessa lähtökohtaisesti alue- sekä asutuskeskuksiin.
- Länsi-Uudenmaan alueella on riittävästi yksityistä ja julkista tarjontaa vammaisten asumispalveluissa erilaisille palvelutarpeille.
- Asumispalvelujen yksikkökohtaiset paikkamäärät kasvavat ja palvelut pystytään tuottamaan taloudellisesti ja turvallisesti.
- Henkilöstön fyysiset työolosuhteet paranevat ja asukkaiden asunnot mahdollistavat pitkäaikaisen asumisen.
- Paljon hoivaa ja huolenpitoa tarvitsevien asukkaiden apuvälineitä pystytään hyödyntämään paremmin palvelun tukena.
- Tuetun asumisen palveluiden lisäämisellä mahdollistetaan riittävä arjen tuki asiakkaille ja osallistumisen mahdollisuus opiskeluun ja työhön.
- Hyvinvointialue tulee vaikuttamaan aktiivisesti kestävästä toimintakykyisestä asumisyksiköiden verkostojen syntymiseen.
- Hyvinvointialue tekee tiivistä yhteistyötä kuntien ja yksityisten palvelutuottajien kanssa.

Vammaisten asumispalvelut Luonnos linjausten mukaisesta palveluverkosta

- Vammaisten pitkäaikainen palveluasuminen
- Vammaisten lyhytaikainen palveluasuminen
- ▤ Korttelikehittäminen
- Uusi erityisen tuen asumisyksikkö

Vammaisten asumispalvelut

Palveluverkon kehittämisen linjausten toimeenpano vuosina 2024-2026 (alustava luonnos kohteiksi toimitilaohjelmaan)

2024		2025		2026	
H1	H2	H1	H2	H1	H2

Vaativan ja erityisten vaativan tuen asumispalvelun uudisrakennus Espoo

Pienten ja käytön kannalta haastavien asumispalvelujen yhdistämisen ja muutosten suunnittelu
Lohja: Allikoti, Kotipesä, Jekkula, Hemma
Karkkila: Tuulenpesä, Iltatuuli
Vihti: Senioriputti, Katinkulma
Espoo: Ingaksenmäki

Asiakastarpeen muutoksista johtuva käyttötarkoituksen muuttaminen tai tilan korvaaminen.
Alle 15 asukkaan asumisyksiköiden arviointi.

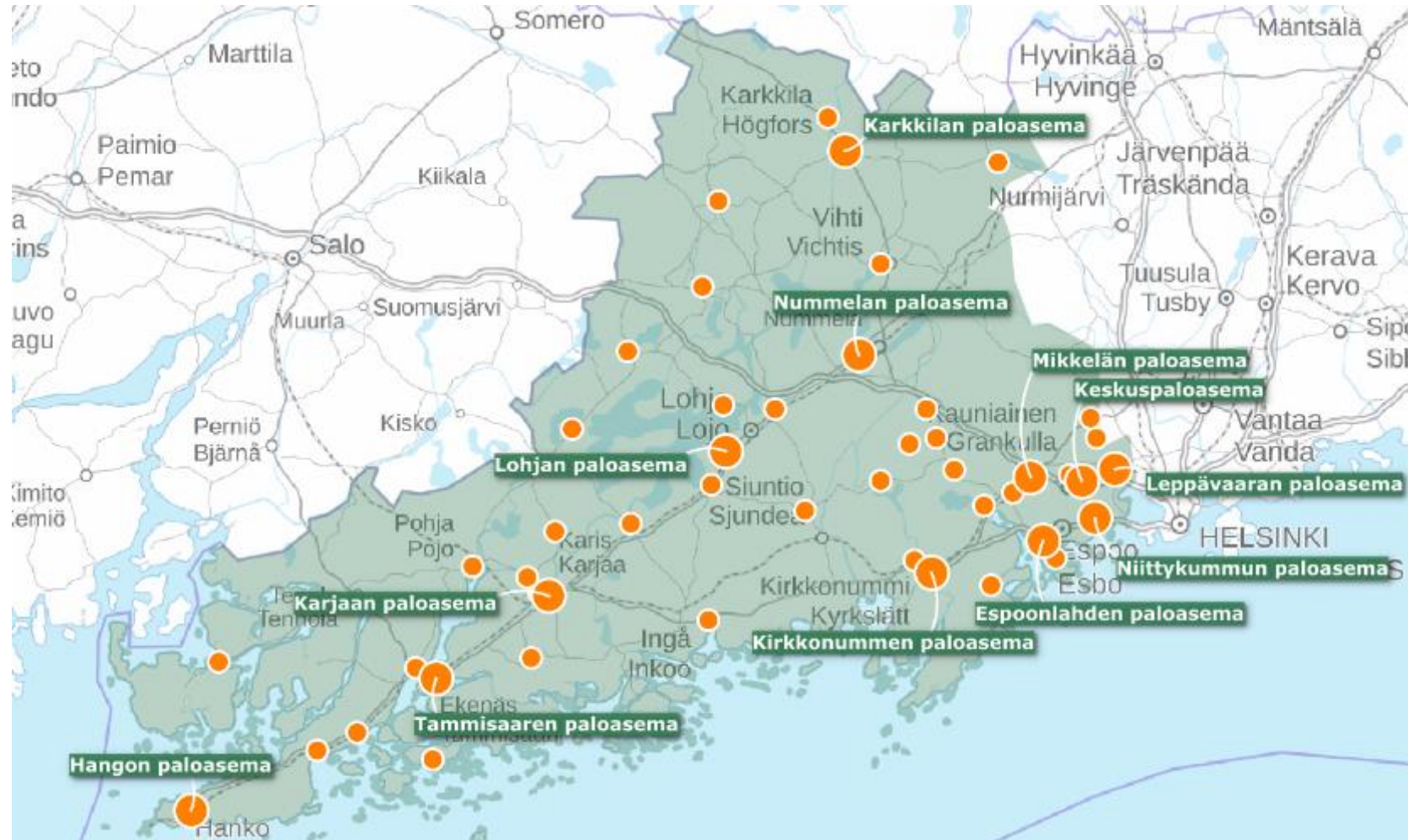
Pelastus- ja ensihoitopalvelut

Alustava hahmotelma palvelujen
verkoston kehittämisestä
aluevaltuuston päättämien
linjausten perusteella

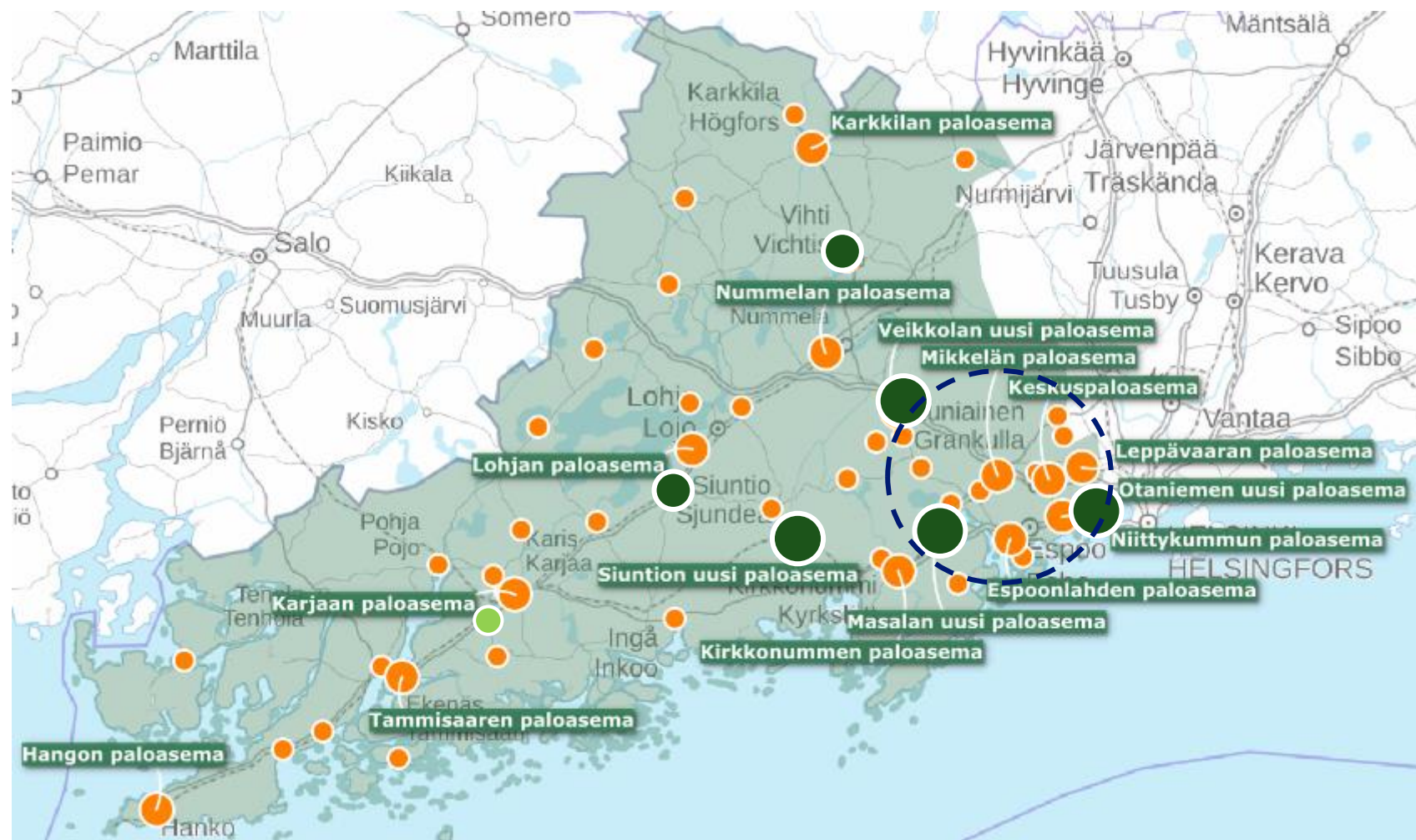

Pelastus- ja ensihoitopalvelut Paloasemaverkon nykytila

Pelastus- ja ensihoitopalvelut Luonnos linjausten mukaisesta palveluverkosta

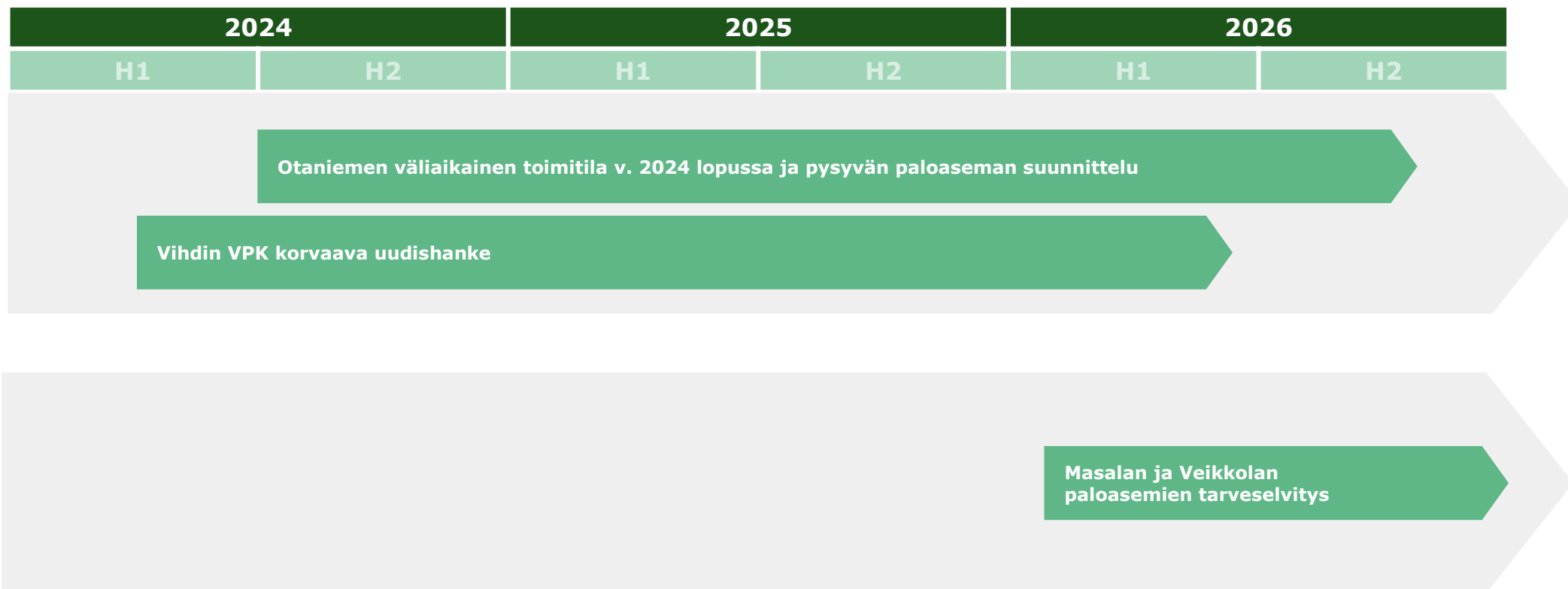

- Päätoimiset paloasemat
- Sopimuspalokuntien paloasemat
- Uudet päätoimiset paloasemat
- Uusi sopimuspalokunnan asema (peruskorjaus tai korvaa vanhan)
- Uusi harjoitusalue
- Tilannekeskus (varautuminen)

Pelastus- ja ensihoitopalvelut

Palveluverkon kehittämisen linjausten toimeenpano vuosina 2024-2026 (alustava luonnos kohteiksi toimitilaohjelmaan)

Hyvinvointialueen hallinnollisten tilojen sijoittuminen

Alustava hahmotelma palvelujen
verkoston kehittämisestä
aluevaltuustolle esitettävien
linjausten perusteella

Hyvinvointialueen hallinnollisten tilojen sijoittuminen Perustelut linjauksille

Nykytila

Hyvinvointialueen hallinnolliset toimitilat sijoittuvat tällä hetkellä Otaniemen ja Espoon keskuksen toimipisteisiin. Palveluiden hallinnollisia tiloja sijaitsee myös muissa alueen toimipisteissä. Luottamustoimielinten kokouksia järjestetään Otaniemen toimipisteessä ja valtuuston osalta vaihtuvissa tiloissa.

Vaihtoehtojen arviointi

Otaniemen toimipisteen tiloissa on vuokrasopimus vuoden 2026 loppuun asti. Hyvinvointialue kartoittaa vaihtoehtoisia toimipisteitä Espoon alueelta ja arvioi vaihtoehtoja toiminnallisesta, taloudellisesta sekä henkilökunnan ja luottamushenkilöiden saavutettavuuden näkökulmasta.

Henkilöstövaikutukset

Toimipisteen fyysisellä sijainnilla on vaikutus henkilökunnan työssäkäyntimatkaan. Nykyaikaisilla ja viihtyisillä toimitiloilla on merkittävä pitovoima sekä nykyiselle henkilökunnalle että vetovoima uuden henkilökunnan rekrytoimisessa.

Vaikutukset luottamustoimielintyöhön

Toimipisteen fyysisellä sijainnilla on vaikutus luottamushenkilöiden saavutettavuuteen. Luottamushenkilötyössä korostuvat kokoustilojen toiminnallisuus sekä parkkipaikkojen saatavuus lähialueella.

Liite 1. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen väestö ja liikenneyhteydet

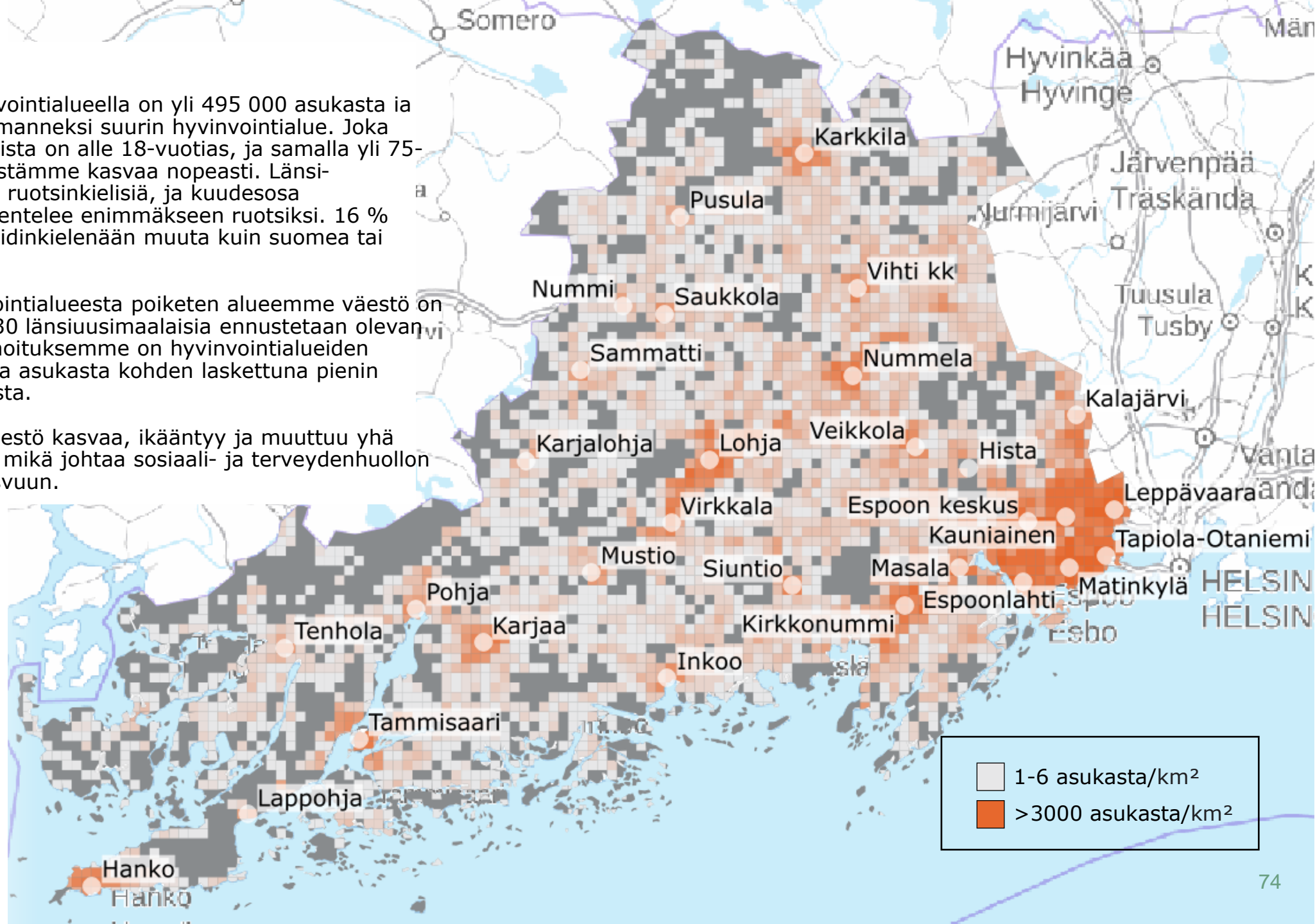

Väestö

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella on yli 495 000 asukasta ja on väestöpohjaltaan kolmanneksi suurin hyvinvointialue. Joka viides alueemme asukkaista on alle 18-vuotias, ja samalla yli 75-vuotiaiden osuus väestöstämme kasvaa nopeasti. Länsi-uusimaalaisista 12 % on ruotsinkielisiä, ja kuudesosa henkilöstöstämme työskentelee enimmäkseen ruotsiksi. 16 % asukkaistamme puhuu äidinkielenään muuta kuin suomea tai ruotsia.

Monesta muusta hyvinvointialueesta poiketen alueemme väestö on kasvussa, ja vuonna 2030 länsi-uusimaalaisia ennustetaan olevan yli 510 000. Kokonaisrahoituksemme on hyvinvointialueiden neljänneksi suurin, mutta asukasta kohden laskettuna pienin kaikista hyvinvointialueista.

Hyvinvointialueemme väestö kasvaa, ikääntyy ja muuttuu yhä monikulttuurisemmaksi, mikä johtaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen kysynnän kasvuun.

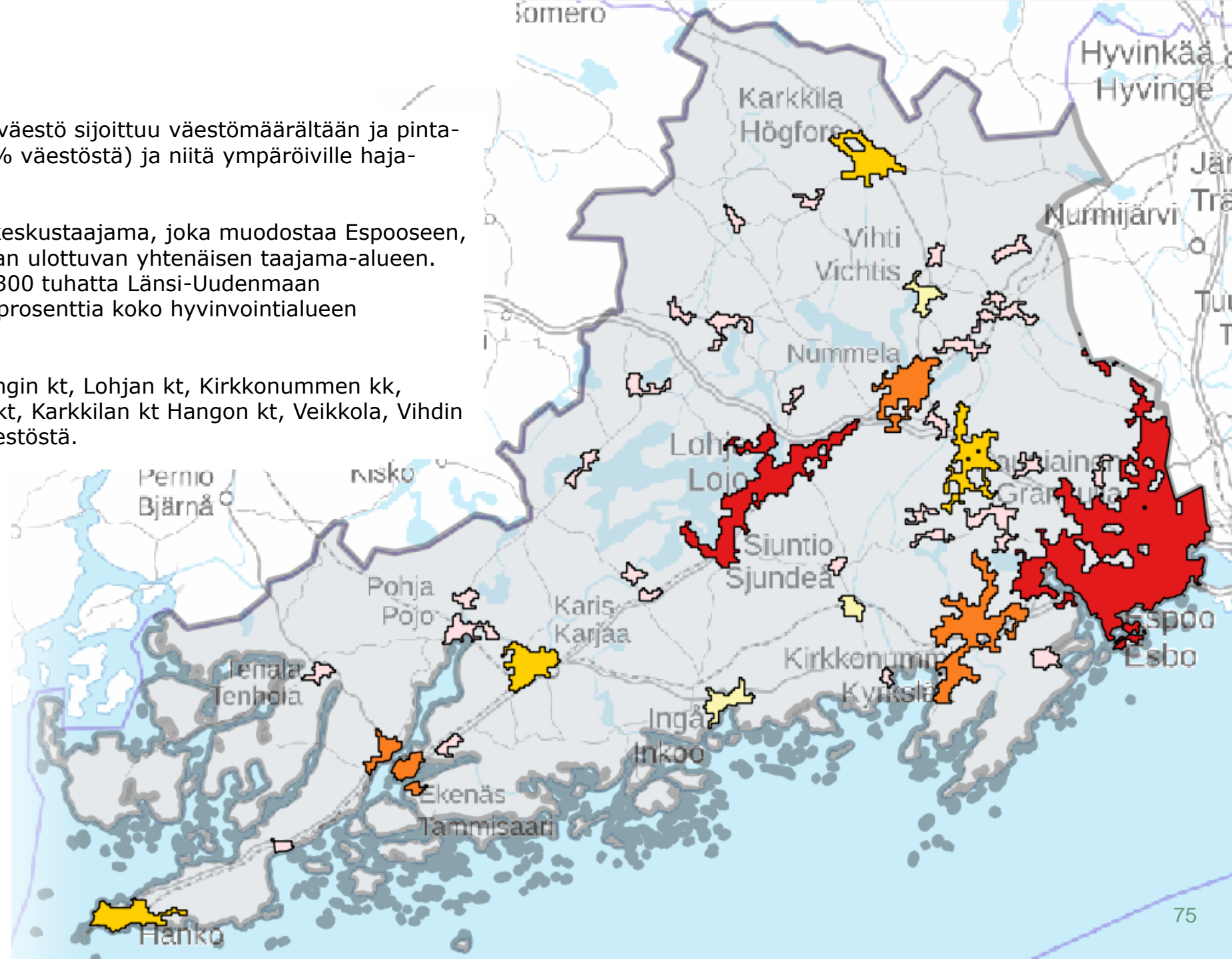
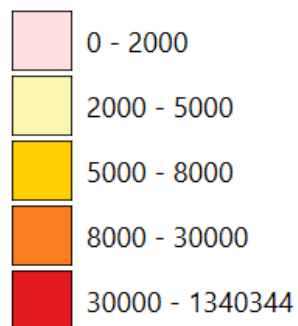

Taajamarakenne

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen väestö sijoittuu väestömäärältään ja pinta-alaltaan eri suuruisiin taajamiin (93 % väestöstä) ja niitä ympäröiville haja-asutusalueille (7 % väestöstä).

Alueen suurin taajama on Helsingin keskustaajama, joka muodostaa Espooseen, Kauniiaisiin ja Kirkkonummen Masalaan ulottuvan yhtenäisen taajama-alueen. Kyseisen taajaman alueelle sijoittuu 300 tuhatta Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen asukasta eli yli 60 prosenttia koko hyvinvointialueen väestöstä.

Kymmenen suurinta taajamaa (Helsingin kt, Lohjan kt, Kirkkonummen kk, Nummela, Tammisaaren kt, Karjaan kt, Karkkilan kt Hangon kt, Veikkola, Vihdin kk) kattavat 87 prosenttia alueen väestöstä.

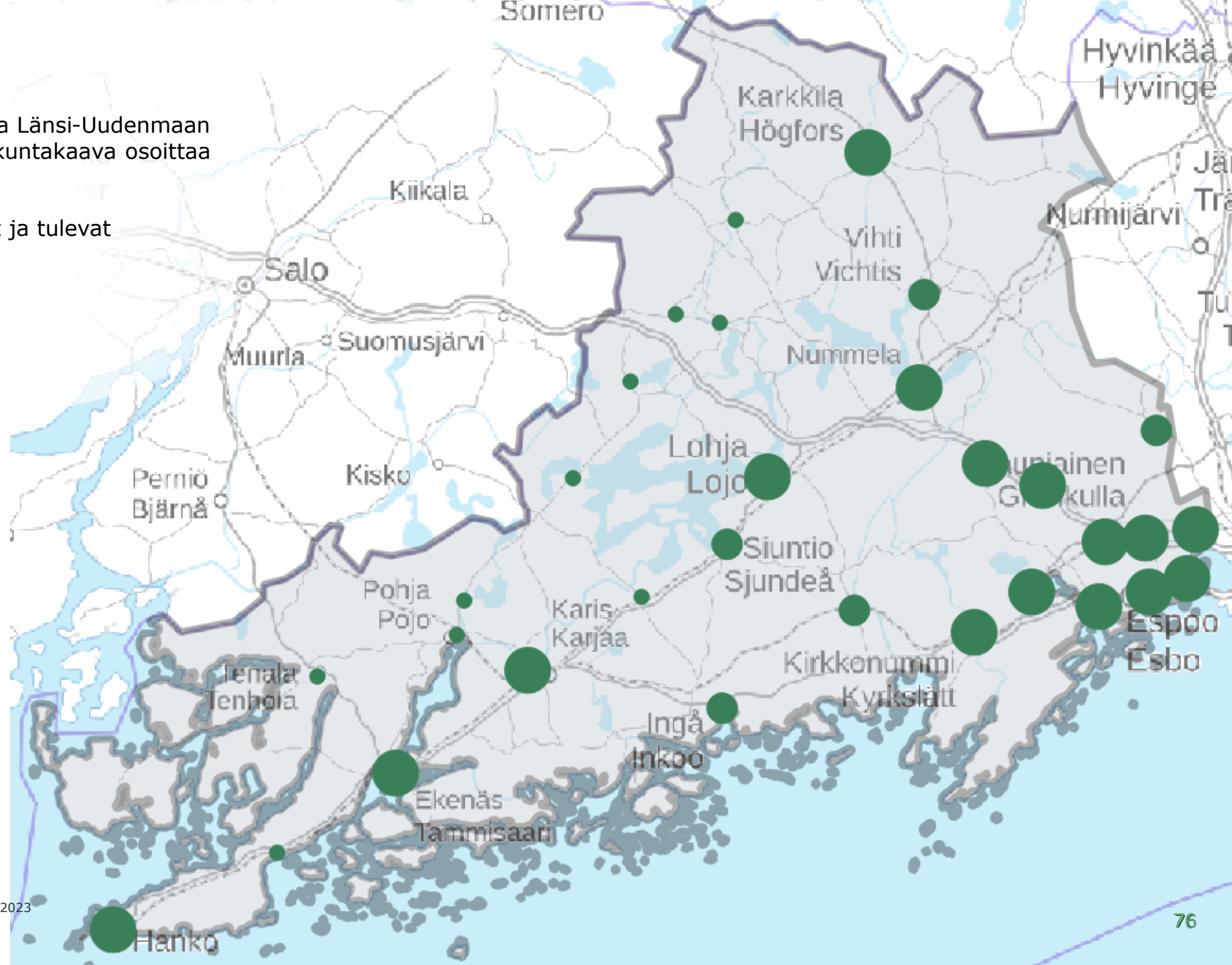

Keskusrakenne

Uusimaa 2050 -maakuntakaava ohjaa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen aluekehitystä. Maakuntakaava osoittaa alueen kehittämisen painopisteet.

Maakuntakaavassa esitetään nykyiset ja tulevat keskukset ja niiden luonne.

- **Keskus:** Suurimmat ja monipuolisimmat valtakunnan keskuksen ulkopuolella olevat keskukset, joissa on monipuolisesti asumista, työpaikkoja sekä julkisia ja yksityisiä palveluja. Keskukset ovat hyvin joukkoliikenteellä saavutettavissa.
- **Pieni keskus:** pienet keskukset, jotka ovat kuntien hallinnollisia keskuksia tai asumisen, työpaikkojen ja palveluiden keskittymiä.
- **Palvelukeskittymä:** olemassa olevia pieniä asumisen, työpaikkojen sekä lähi- ja matkailupalveluiden taajamia Helsingin seudun ulkopuolella.

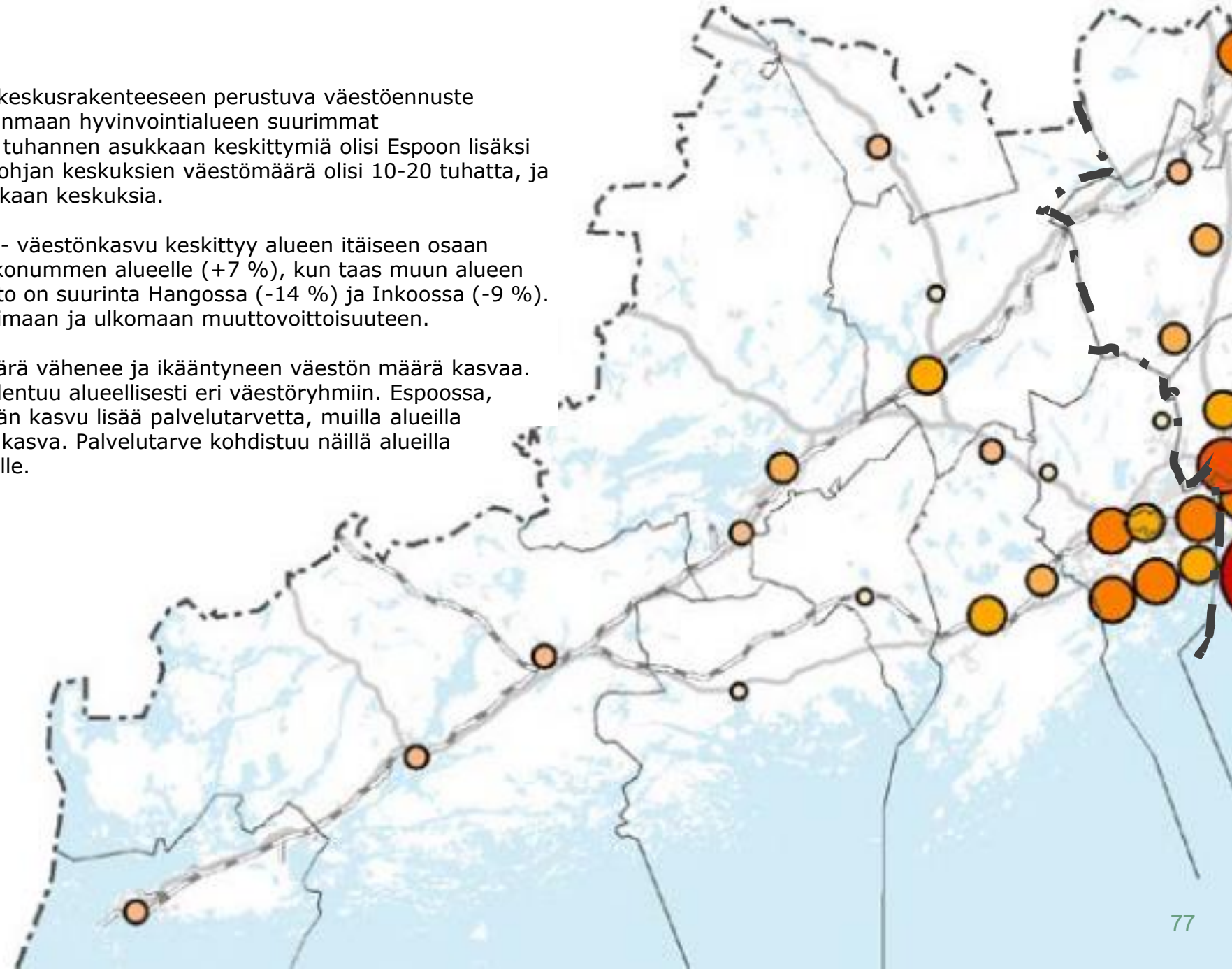
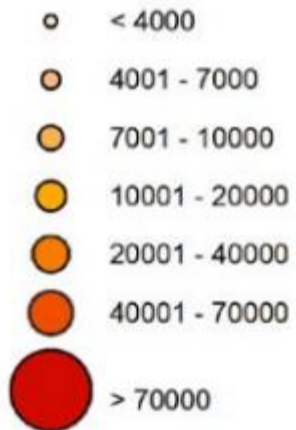
Väestön kehitys

Uusimaa 2050 -maakuntakaavassa esitetään keskusrakenteeseen perustuva väestöennuste vuodelle 2050. Ennusteen mukaan Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen suurimmat väestökeskittymät säilyvät Espoossa, ja yli 20 tuhannen asukkaan keskittymiä olisi Espoon lisäksi Nummelassa ja Kirkkonummella. Masalan ja Lohjan keskuksien väestömäärä olisi 10-20 tuhatta, ja loput keskuksset olisivat alle 10 tuhannen asukkaan keskuksia.

Väestökehityksessä on suuria alueellisia eroja - väestönkasvu keskittyy alueen itäiseen osaan Espoon (+13 %), Kauniaisen (+18 %) ja Kirkkonummen alueelle (+7 %), kun taas muun alueen väestömäärä pienenee. Suhteellinen väestökato on suurinta Hangossa (-14 %) ja Inkoossa (-9 %). Kasvavien kuntien väestönkasvu perustuu kotimaan ja ulkomaan muuttovoittoisuuteen.

Myös väestön ikärakenne muuttuu: lasten määrä vähenee ja ikääntyneen väestön määrä kasvaa. Palvelutarve kasvaa koko alueella, mutta kohdentuu alueellisesti eri väestöryhmiin. Espoossa, Kauniaisissa ja Kirkkonummella väestön määrän kasvu lisää palvelutarvetta, muilla alueilla palvelutarve kasvaa, vaikka väestön määrä ei kasva. Palvelutarve kohdistuu näillä alueilla pienemmälle, mutta ikääntyvälle väestöryhmälle.

Keskuksessa (säde 1500 m) asukkaita vuonna 2050:

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen taajamat väestön määrän, maapinta-alan ja väestötiheyden mukaan 2022

Kunnat, joissa väestö on keskittynyt alueen keskustaajamaan tai palvelukeskuksiin
Espoo, Hanko, Karkkila, Kauniainen

Kunnat, joissa yli 70 % väestöstä asuu yhdessä tai useammassa taajamakeskuksessa
Kirkkonummi, Lohja, Raasepori

Kunnat, joissa vajaa puolet väestöstä asuu haja-asutusalueella
Inkoo, Siuntio

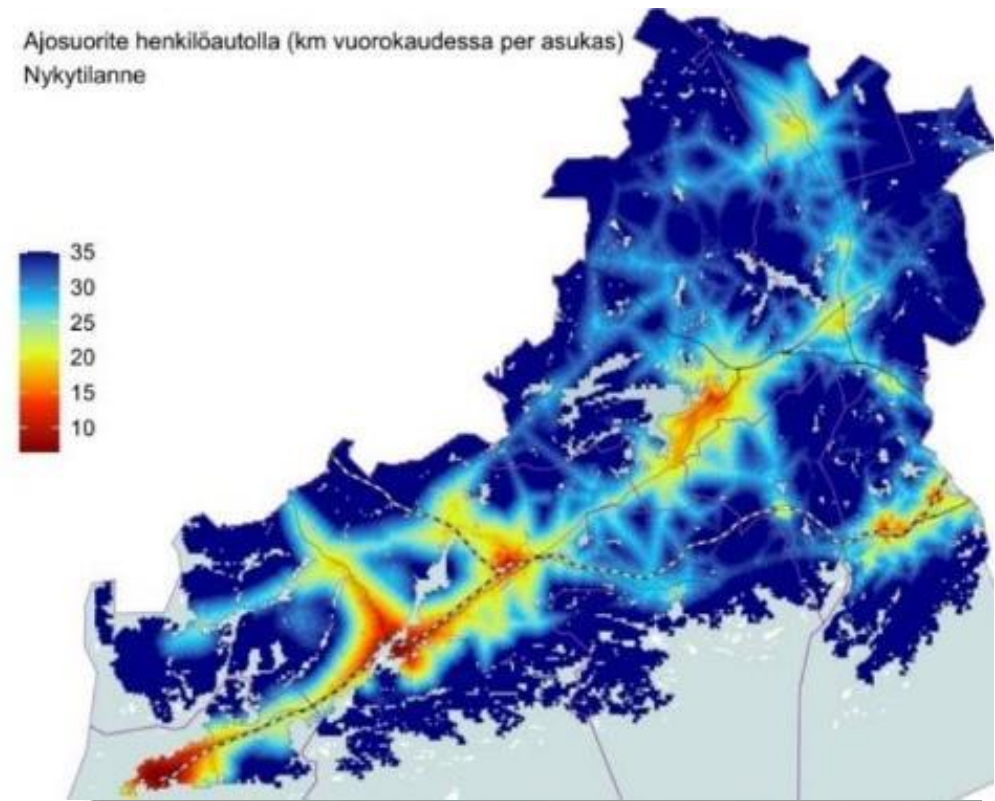
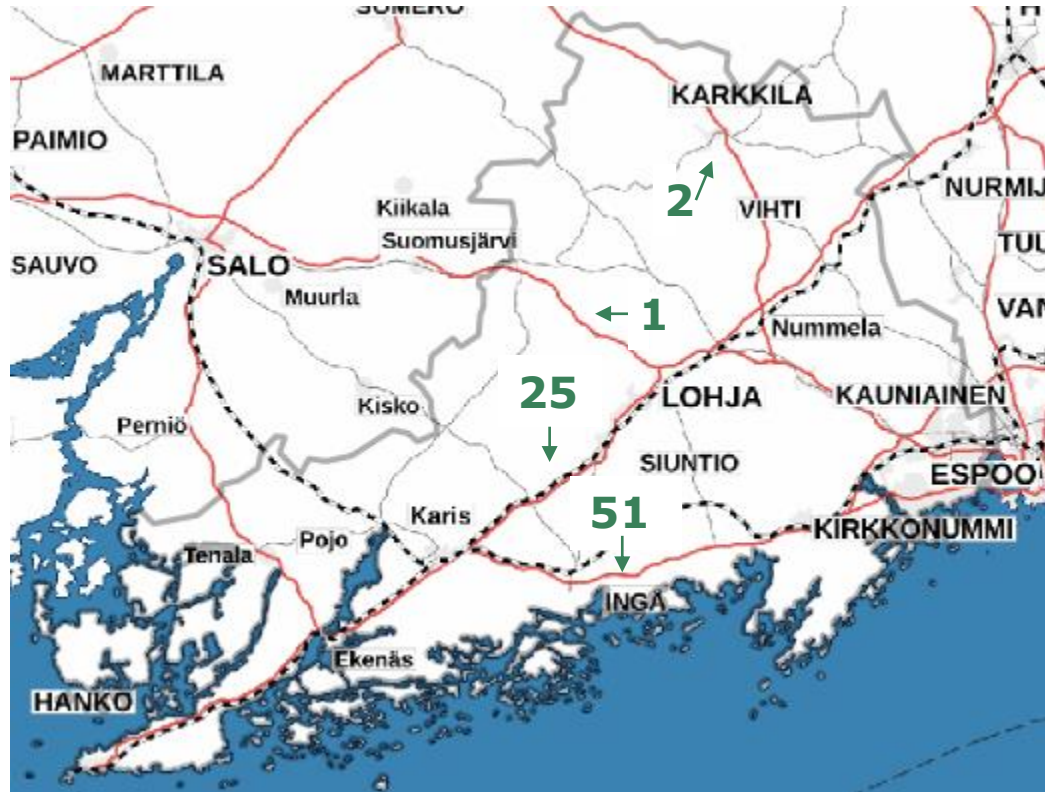
Espoon palvelupiirit ja Kirkkonummi erotettu Helsingin kt. taajamasta.

Taajamaksi määritellään kaikki vähintään 200 asukkaan rakennusryhmät, joissa rakennusten välinen etäisyys ei yleensä ole 200 metriä suurempi. Taajamien rajauksissa otetaan huomioon asuinrakennusten lisäksi mm. liike-, toimisto- ym. työpaikkoina käytettävät rakennukset. Hallinnollisilla aluejaoilla ei ole vaikutusta taajamien muodostamiseen.

Mediaani		826	4	215	
Kunta	Taajama	Väestö 31.12.2022	Maapinta-ala, km ²	Väestötiheys	
Espoo	Suur-Matinkylä	45 147		16	2 789
Espoo	Suur-Leppävaara	76 993		31	2 478
Espoo	Suur-Tapiola	53 494		24	2 191
Kauniainen	Kauniainen	10 284		6	1 746
Espoo	Suur-Espoonlahti	58 725		38	1 534
Lohja	Lohjan kt.	32 750		46	710
Vihti	Nummela	14 595		21	687
Raasepori	Tammisaaren kt.	8 512		12	682
Siuntio	Siuntion as.seutu	2 383		4	660
Vihti	Vihdin kk.	3 339		6	588
Raasepori	Karjaan kt.	7 758		15	533
Kirkkonummi	Kirkkonummen kk.	20 464		39	520
Hanko	Hangon kt.	7 010		14	502
Espoo	Suur-Kauklahti	12 547		26	480
Karkkila	Karkkilan kt.	7 260		16	454
Espoo	Vanha-Espoo	42 016		96	438
Lohja	Pusula	732		2	383
Inkoo	Mustion asema	613		2	339
Kirkkonummi	Veikkola	6 252		20	315
Raasepori	Langansböle	826		3	314
Vihti	Ojakkala	1 394		5	304
Raasepori	Pohjan kk.	1 929		7	285
Inkoo	Inkoon kk.	2 198		8	271
Raasepori	Tenhola	695		3	236
Lohja	Sammatin kk.	977		4	235
Hanko	Lappohja	430		2	230
Siuntio	Störsvik	266		1	200
Kirkkonummi	Kolmiranta	579		3	199
Lohja	Karjalohjan kk.	609		3	190
Lohja	Saukkola	1 005		5	187
Lohja	Nummen kk.	443		2	183
Raasepori	Fiskari	485		3	182
Siuntio	Siuntion kk.	335		2	179
Vihti	Otalampi	1 116		7	161
Espoo	Pohjois-Espoo	11 747		81	144
Lohja	Vasarla	238		2	123
Lohja	Ikkala	256		2	115
Vihti	Huhmari	335		3	115
Kirkkonummi	Långvik	441		4	113
Kirkkonummi	Saarlammi	245		2	111
Kirkkonummi	Lapinkylä	885		8	110
Raasepori	Mustion ruukki	219		2	106
Vihti	Olkkala	245		2	104
Vihti	Haimoo	350		3	103
Kirkkonummi	Evitskog	214		2	91
Kirkkonummi	Helsingin kt (Kirkkonummi)	8 710			

Tieverkosto

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen päätieverkosto muodostuu valtateistä 1, 2 ja 25 sekä kantatie 51:stä. Alueen suurimmat henkilöautoliikennemäärät kohdistuvat alueen keskustatoimintojen alueille mukailien päätieverkostoa.

Henkilöauton laskennallinen ajokilometrisuorite asuinruuduittain (km/as/vrk).

Kestävä liikkuminen

Alueen joukkoliikenneverkosto on suunniteltu kuntien lähtökohdista. Joukkoliikenneyhteydet ovat kattavat maakuntakaavan osoittamissa keskuksissa. Linja-autoliikenteen lisäksi hyvinvointialueella liikennöi Helsinki-Karjaa-junayhteys, joka palvelee työmatkaliikennettä aamulla ja iltapäivällä. Espoossa toimii myös Länsi-Metro, jonka reitti kulkee Helsingistä Espoonlahteen.

Keskusten ulkopuolella mahdolliset joukkoliikenneyhteydet keskittyvät vain keskusta-alueille. Pienten keskusten ja palvelukeskittymien saavutettavuus perustuu henkilöautoliikenteeseen, kävelyyn ja pyöräilyyn.

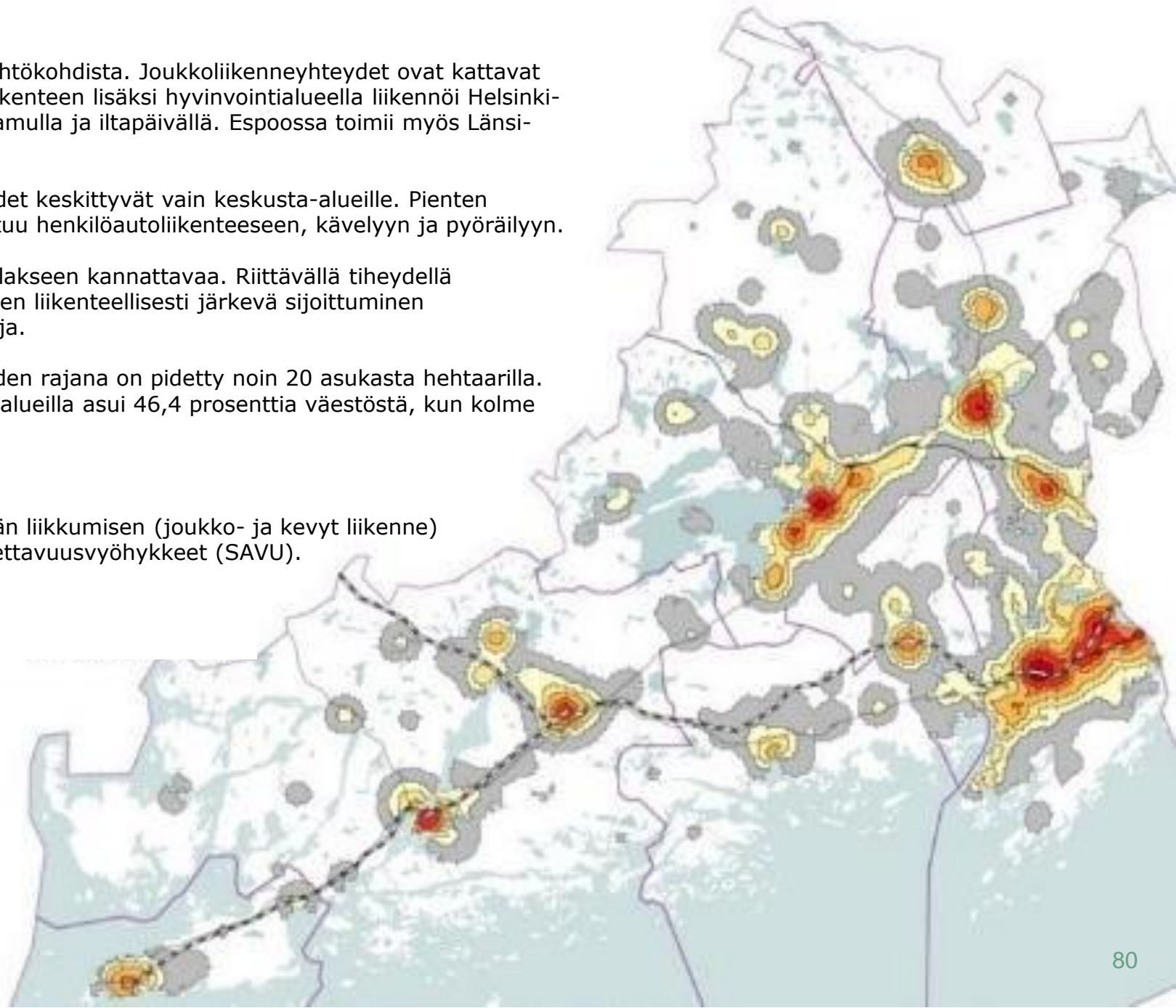
Joukkoliikenne edellyttää riittävää matkustajamäärää ollakseen kannattavaa. Riittävällä tiheydellä rakennetut asuinalueet luovat väestöpohjan ja toimintojen liikenteellisesti järkevä sijoittuminen yhdyskuntarakenteessa luo säännöllisiä matkustajavirtoja.

Asuinalueiden kohdalla joukkoliikenteelle riittävän tiheyden rajana on pidetty noin 20 asukasta hehtaarilla. Vuonna 2018 koko maassa tällaisilla yli 20 asukasta/ha alueilla asui 46,4 prosenttia väestöstä, kun kolme vuotta aiemmin osuus oli 45 prosenttia.

Saavutettavuus joukko- ja kevyellä liikenteellä, nykytila:

Kestävän liikkumisen (joukko- ja kevyt liikenne) saavutettavuusvyöhykkeet (SAVU).

Joukkoliikenteen järjestäminen

Hyvinvointialueen joukkoliikenteen järjestämisen edellytykset vaihtelevat suuresti alueittain. Yhdyskuntarakenne, asukastiheys, liikennevirtojen keskittyminen sekä kuntien tahtotila määrittelevät mahdollisuudet joukkoliikennepalveluiden tarjoamiseen. Julkisen liikenteen palvelujen säilyttäminen on erityisen haastavaa harvaan asutuilla seuduilla ja muilla hiljaisemman kysynnän alueilla.

Joukkoliikennepalveluita syntyy markkinaehtoisesti siellä, missä sille on riittävä kysyntä. Markkinaehtoinen liikenne on keskeisessä asemassa osassa Länsi-Uudeltamaalta pääkaupunkiseudulle suuntautuvassa liikenteessä.

Markkinaehtoinen liikenne perustuu vapaaseen kilpailuun, jossa liikenne toimii kunkin liikenteenharjoittajan oman suunnittelun ja hinnoittelun pohjalta ilman julkista tukea.

Toimivaltainen viranomaislainen voi tehdä päätöksen järjestää julkisen henkilöliikenteen palvelut ostoliikenteenä varmistaakseen joukkoliikenteen paremman palvelutason. Länsi-Uudellamaalla on yhteysvälejä, joissa liikennöinti on kokonaisuudessaan hoidettu ostoliikenteenä. **Ostoliikenne** on viranomaisten ostamaa joukkoliikennettä, jolla pyritään vastaamaan määrällisiin tai laadullisiin palvelutarpeisiin. Ostoliikenteestä käytetään myös termiä sopimusliikenne.

Tieliikenteen toimivaltaiset viranomaiset, kesäkuu 2023

- Helsingin seudun liikenne (HSL)
- Hyvinkää
- Hämeenlinna
- Lahti
- Raasepori
- Riihimäki
- Uudenmaan ELY-keskus

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Västra Nylands välfärdsområde

Kiitos, tack!

Seuraa meitä sosiaalisessa mediassa:

 [Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue](#)

 [@luhyvinvointialue](#)

 [Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue](#)

 [@LUhyvinvointi](#)

 [Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue](#)

